

Individ- och familjeomsorgsnämndens ledamöter och ersättare kallas härmed till sammanträde i Fabriksgatan 11, vån 3, lokal Pinocchio, **tisdagen den 18 februari 2025 kl. 14:00**

Individ- och familjeomsorgsnämndens sammanträde är öppet för allmänheten (utom vid ärenden som avser myndighetsutövning eller sekretess)

Maria Hyllstam

Individ- och familjeomsorgsnämndens

Ordförande

Hans Abrahamsson

Förvaltningschef

Förhinder anmäls alltid till Caroline Andersson, 033 358260 eller via e-post: caroline.andersson@boras.se

Ärende

1. Upprop och val av protokollsjusterare med ersättare
Dnr 849
2. Fastställande av föredragningslista
Dnr 851
3. Faderskapsnedläggning (sekretess)
Dnr 2025-00030 3.7.7.4
4. Faderskapsnedläggning (sekretess)
Dnr 2025-00033 3.7.7.4
5. Delegationsbeslut (sekretess)
Dnr 2025-00022 1.1.3.0
6. Anmälningssärenden
Dnr 2025-00023 1.1.3.0
7. Rapportering av Individ- och familjeomsorgsnämndens
personuppgiftsbehandlingar 2024
Dnr 2025-00021 1.1.3.0
8. Ekologiskt hållbart Borås uppföljning 2024
Dnr 2024-00235 1.1.3.0
9. Yttrande över remiss: Borås Stads Riktlinjer för Föräldraskapsstöd
2025-2029.
Dnr 2024-00238 1.1.3.0
10. Redovisning av inkomna synpunkter januari- december 2024
Dnr 2025-00005 1.1.3.0
11. Information från förvaltningen
Dnr 850
12. Årsredovisning
Dnr 2024-00231 1.1.3.0
13. Rapport ej verkställda gynnade beslut kvartal 4 föregående år

Dnr 2024-00232 1.1.3.0
14. Intern kontrollplan - uppföljning

Dnr 2024-00234 1.1.3.0
15. Övrigt
Dnr 2435

Hans Abrahamsson
HandläggareDatum
2025-02-18Instans
Individ och familjeomsorgsnämnden
Dnr IFON 2025-00022 1.1.3.0

Delegationsbeslut

Individ och familjeomsorgsnämndens beslut

Redovisade delegationsbeslut läggs till handlingarna

Delegationsbeslut

1. Socialt utskott 2025-01-30

Maria Hyllstam
OrdförandeHans Abrahamsson
Förvaltningschef

Hans Abrahamsson
Handläggare

Anmälningssärenden

Individ och familjeomsorgsnämndens beslut

Redovisade anmälningssärenden läggs till handlingarna

Anmälningssärenden

1. Kommunfullmäktiges beslut gällande avsägelse av förtroendeuppdrag, entledigande och fyllnadsval
2. Kommunfullmäktiges beslut gällande Borås Stads avgiftstaxa för utlämnande av kopior m.m. av allmänna handlingar.
3. Kommunfullmäktiges beslut gällande Inför en tak över huvudet-garanti i Borås.
4. Kommunstyrelsens beslut gällande Instruktion för stadsdirektör.
5. Kommunstyrelsens beslut gällande Personalpolitiska riktlinjer
6. Vakanser

Maria Hyllstam
Ordförande

Hans Abrahamsson
Förvaltningschef

Rapportering av Individ- och familjeomsorgsnämndens personuppgiftsbehandlingar 2024

Individ och familjeomsorgsnämndens beslut

Individ- och familjeomsorgsnämnden beslutar att godkänna rapporten personuppgiftsbehandlingar 2024.

Sammanfattning

Enligt dataskyddsförordningen artikel 30 ska varje personuppgiftsansvarig svara för att upprätta och underhålla en registerförteckning som beskriver hur organisationen hanterar registrerade personuppgifter. Den personuppgiftsansvarige är nästan alltid en juridisk person. För kommuner är det varje nämnd som har självständigt verksamhetsansvar som räknas som personuppgiftsansvarig. Nämnden får årligen en rapportering med en sammanställning över de personuppgiftsbehandlingar som sker inom nämndens ansvar.

Barnkonsekvensanalys

Att hålla personuppgifter ordnade och värna om de personuppgifter som IFO får ta del av är en viktig grund i verksamheten. Många barn berörs direkt eller indirekt av personuppgifter som kommer IFO till känna. I detta ärende har därför Barnkonventionen beaktats. Bedömning görs att skrivelsen och arbetet med GDPR stärker barnens rättigheter i alla avseenden. Arbetet bedöms vidare vara i enlighet med barnets bästa (artikel 3), artiklarna 2 (förbud mot diskriminering av barn), 6 (barns rätt till utveckling). Vad gäller artikel 12 och barns rätt att komma till tals kan nämnas att barn i detta ärende inte har getts möjlighet att direkt uttrycka sina åsikter, men att värna om barns integritet och därmed deras personuppgifter är en del i säkerställandet av Barnkonventionen och får anses vara i enlighet med barns önskemål. Ett förbättringsområde utifrån GDPR är att barn, som är 13 år och äldre, ska få mer information om GDPR i handläggning och dokumentation.

Beslutsunderlag

1. Skrivelse Rapportering av Individ- och familjeomsorgsnämndens personuppgiftsbehandlingar 2024
2. Sammanställning av Individ- och familjeomsorgsnämndens personuppgiftsbehandlingar 2024

Samverkan

FSG 2025-02-11

Beslutet expedieras till

1. Nämndens dataskyddsombud

Maria Hyllstam
Ordförande

Hans Abrahamsson
Förvaltningschef

Datum
2025-01-27Niko Nicolaides
Handläggare**Individ- och familjeomsorgsnämnden**
Dnr IFON

Sammanställning av Individ- och familjeomsorgsnämndens personuppgiftsbehandlingar 2024

Inledning

Dataskyddsförordningen GDPR (General Data Protection Regulation) trädde i kraft 25 maj 2018 och gäller i hela EU. GDPR har till syfte att skapa en enhetlig och likvärdig nivå av skydd vid behandling av personuppgifter. Begreppet "behandling" omfattar insamling, registrering, lagring, bearbetning, spridning, utplåning, med mera.

Personuppgiftsansvarig för behandlingen av personuppgifter är nämnden för myndigheten. För att fullgöra och underlätta ansvaret som personuppgiftsansvarig delegerar myndigheten den operativa hanteringen av personuppgifter till en tjänsteman inom förvaltningen.

Kontaktuppgifter

Personuppgiftsansvariga är nämnden för individ-och familjeomsorgsförvaltningen
ifo@boras.se

Personuppgiftsansvarig är Hans Abrahamsson
Hans.abrahamsson@boras.se

Personuppgiftsbiträde är Niko Nicolaides
Niko.nicolaides@boras.se

Dataskyddsombuden är Dan Bodin och Magnus Blomqvist
dso@borasregionen.se

Behandling av personuppgifter (personregister)

Antal registrerade personuppgiftsbehandlingar

Antal 2024	50 st
------------	-------

Personuppgiftsbehandlingar finns i systemet Stratsys. I systemet har vi samlad information hur vi arbetar/hanterar personuppgifter, gallringstid och vilka lagar som stödjer verksamheterna vid arbete med personuppgifter.

Vi har 50 st registrerade personuppgiftsbehandlingar. Det är hur vi hanterar informationen i verksamhetssystem, pärmar, mappar till anteckningsblock i våra verksamheter.

Vi kommer under 2025 lägga alla dessa behandlingar i Stratsys. Systemet Draft-IT kommer avslutas.

Antal personuppgiftsincidenter

Antal personuppgiftsincidenter	5 st
--------------------------------	------

Fem personuppgiftsincidenter blev inrapporterade 2024.

April – Inbjudan till möte skickad till fel adress.

Oktober – Sms skickat till fel mottagare

November – Beslutsunderlag skickat till fel adress

November – Sms skickat till fel mottagare

December – Socialtjänstens utskrift hamnade hos elevhälsan.

Genomförda aktiviteter 2024

Om hur vi arbetar med personuppgifter på förvaltningen har genomförts ihop med dataskyddsbuden.

15 åtgärder behöver vidtas under 2025.

Några exempel på åtgärder är:

- Det ska finnas verksamhetsspecifik information om personuppgiftsbehandling till de registrerade.
- Det ska lämnas information om de registrerades rättigheter enligt dataskyddsförordningen. Lista de rättigheter som berör vår verksamhet.
- Genomföra riskanalyser på samtliga riskfyllda personuppgiftsbehandlingar. Exempel på de risker som är förknippade med åtkomst till de mest känsliga uppgifterna och de potentiella konsekvenserna av otillbörlig åtkomst.

Förvaltningen arbetar fortlöpande med anpassningar i verksamheterna till nya dataskyddsförordningen. Inga avvikelser har framkommit.

Under året har det kommit in 9 förfrågningar till förvaltningen från medborgare som vill veta vad som finns i socialregistrerat om dem.

Planerade aktiviteter 2025

Fortsätta arbetet med anpassningar i verksamheterna till nya dataskyddsförordningen.

Fortsatt arbete med informationssäkerheten. Arbetsgruppen Informationssäkerhet i det sociala klustret kommer jobba med anpassade riktlinjer för våra förvaltningar.

Följa upp alla åtgärder ihop med dataskyddsombuden.

Alla personuppgiftsbehandlingar ska läggas över till Stratsys där man får bättre översyn över informationen. Arbetet fortgår under 2025.

Caroline Andersson
HandläggareDatum
2024-02-18Instans
Individ och familjeomsorgsnämnden
Dnr IFON 2024-00235 1.1.3.0

Ekologiskt hållbart Borås uppföljning 2024

Individ och familjeomsorgsnämndens beslut

Individ- och familjeomsorgsnämnden beslutar att godkänna rapporten Ekologiskt hållbart Borås - uppföljning 2024.

Sammanfattning

- Inom Individ- och familjeomsorgsförvaltningen finns kunskap och engagemang om hållbarhetsfrågor. Dock berörs inte förvaltningen av alla delar inom Ekologiskt hållbart Borås, utan rapporterar de aktiviteter som är aktuella och där förvaltningen kan vara med och påverka.
- Digitala möten främjas genom att förvaltningen har gjort inköp av ny teknik. En ny informationssida om klimat och miljöarbete har lanserats.
- Förvaltningen strävar efter att öka andelen ekologiska inköp men målet nås inte på grund av höga kostnader för ekologiska varor.
- Webbaserade miljöutbildningar finns för både anställda och förtroendevalda, men deltagandet behöver öka för att uppnå målen. En rutin håller på att arbetas fram för att säkerställa att medarbetarna årligen utför den digitala miljöutbildningen.
- Klimatavgiften har använts för att köpa in två el-cyklar, vilket är positivt för miljön och även positivt ur ett hälsoperspektiv .

Barnkonsekvensanalys

Ett ekologiskt hållbart Borås gynnar barn och bidrar till en bättre miljö.

Beslutsunderlag

Ekologiskt hållbart Borås uppföljning 2024

Samverkan

FSG 2025-02-11

Maria Hyllstam
Ordförande

Hans Abrahamson
Förvaltningschef

BORÅS STAD

Ekologiskt hållbart Borås - Uppföljning 2024

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Miljöprogram	3
2.1 Hållbar natur	3
2.2 Hållbar konsumtion.....	4
2.3 Miljöprogrammets kriterier	5
3 Energi- och klimatstrategi	8
3.1 Fossilfri vägtrafik och ökat antal resor med gång, cykel och kollektivtrafik	9
3.2 Robust och säker ledning i kris orsakat av klimatförändringar.....	9
4 Avfallsplan	10
4.1 Använd de resurser vi har	10

1 Inledning

Borås Stad ska vara drivande och ledande inom miljöområdet. Med vårt gemensamma miljö- och klimatarbete vill Borås Stad skapa hälsosamma livsmiljöer, ett rikt växt- och djurliv, ökad biologisk mångfald, god klimatanpassningsförmåga och god livskvalitet för boråsarna. Borås Stads alla verksamheter ska arbeta för att minska Borås Stads negativa miljö- och klimatpåverkan från stadsutveckling, byggnation, transport, energiförbrukning och konsumtion samt öka organisationens positiva miljö- och climateffekter.

2 Miljöprogram

Miljöprogrammet beskriver ett övergripande arbetssätt som är en del i processen för att samla ihop stadens miljöarbete och samordna uppföljning av exempelvis Borås Stads energi- och klimatstrategi, avfallsplan och koldioxidbudget. En grundläggande del av miljöprogrammet är Borås Stads miljöpolicy som gäller alla verksamheter och allt arbete ska utgå från miljöpolicyens principer och krav. Miljöprogrammet ska fungera som en del i en övergripande plattform för att driva på och sätta ramarna för Borås Stads strategiska och systematiska arbete med den ekologiska hållbarhetsdimensionen.

Miljöprogrammet fastslår tre huvudområden för att nå ett miljömässigt hållbart Borås. Borås Stads verksamheter ska arbeta utifrån områdena **Hållbar natur**, **Hållbart samhälle** och **Hållbar konsumtion** och dess underliggande delområden.

2.1 Hållbar natur

Beskrivning

Borås Stads gemensamma natur är en viktig del i att klara framtida utmaningar på miljöområdet. Borås Stad ska arbeta utifrån globala hållbarhetsmål inom Agenda 2030, nationella miljömål och antagna regionala miljömål.

2.1.1 Kommunikation

Beskrivning

Berörda verksamheter ska bidra till ökad kunskap om hållbar natur genom kommunikation och rådgivning såväl internt som externt.

2.1.1.1 Öka antalet digitala möten

Fördjupad beskrivning

Minskade utsläpp i samband med resor ska digital mötesteknik användas i större utsträckning.

Indikator	Status	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Inköp av fler web-kameror	Målet är uppfyllt			
Analys Inköp av elektronisk utrustning är gjord för att förbättra de digitala mötena.				

Åtgärd	Status
Förbättra digitala möten med bra teknik	Avslutad

2.1.1.2 Informationssida på intranätet där information om klimatpengar och miljöarbete beskrivs

— Inga data

Indikator	Status	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Antal läsare på sidan	Målet är uppfyllt			35
Analys År 2024 besökte 35 personer Ekologiskt hållbart Borås.				

Åtgärd	Status
Skapa ny sida på intranätet som kallas för Ekologiskt hållbart Borås.	Avslutad

2.2 Hållbar konsumtion

Beskrivning

Varor och tjänster påverkar vår miljö under hela livscykeln genom tillverkning, användning, underhåll, återbruk, återvinning, avfallshantering och transporter i alla led

2.2.1 Giffri upphandling

Beskrivning

Borås Stad ska vid nyinköp och upphandling välja produkter med lägsta möjliga innehåll av skadliga ämnen. Att minska och fasa ut mängden skadliga och miljöfarliga ämnen inom våra verksamheter ska prioriteras utifrån SIN-listan.

SIN List är en databas med ämnen som enligt miljöorganisationen ChemSec uppfyller kriterierna för att vara särskilt farliga, så kallade SVHC-ämnen, enligt Reach, men som ännu inte har tagits upp av

lagstiftningen. SIN List kan användas som en vägledning för de som vill gå före lagstiftningen och fasa ut farliga ämnen.

2.2.2 Livsmedel

Beskrivning

Borås Stads alla verksamheter ska vid inköp verka för att öka andelen hållbart producerade livsmedel. Borås Stads alla verksamheter ska verka för att andelen ekologiska livsmedel ska motsvara nationella inköpsmål för ekologiska livsmedel.

2.2.2.1 Främja ekologisk livsmedelskonsumtion

Fördjupad beskrivning

Regeringens nationella inriktningsmål för ekologiska inköp i offentlig sektor är 60% till 2030.

— Inga data

Indikator	Status	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
80 % av inköpen ska bestå av ekologiska varor.	■ Målet är ej uppfyllt			
Analys Pga höga kostnader på ekologiska varor inhandlas det som är billigast, för att hålla ett så lågt pris som möjligt. De inköp, som är ekologiska, är i största utsträckning kaffe och te.				

Åtgärd	Status
Öka antalet inköp av ekologiska varor	⚠ Pågående med avvikelser

2.2.3 Cirkulära flöden

Beskrivning

Borås Stad ska vid nyinköp eller inköp av återbrukade produkter, prioritera produkter där materialet kommer från ett cirkulärt flöde. Livslängd och möjlighet till reparation ska vara tungt vägande faktorer i upphandling av varor. Engångsartiklar ska ersättas med flergångsartiklar där det är möjligt.

2.2.4 Kommunikation

Beskrivning

Berörda verksamheter ska inspirera till förändrade beteendemönster och öka kunskapen om hållbar konsumtion genom kommunikation och rådgivning såväl internt som externt.

2.3 Miljöprogrammets kriterier

Beskrivning

Gemensamma, grundläggande och obligatoriska kriterier för Borås Stads arbete med ekologiska hållbarhetsdimensionen.

2.3.1 Miljöutbildning

Beskrivning

Samtliga anställda och förtroendevalda ska genomgå en miljöutbildning och uppdatera kunskapen vart 4:e år.

2.3.1.1 Samtliga anställda ska ha genomgått en miljöutbildning.

Fördjupad beskrivning

Samtliga anställda ska genomgå en miljöutbildning och uppdatera kunskapen vart 4:e år.

Indikator	Status	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Andel miljöutbildade anställda (%).	 Målet är ej uppfyllt		2,7	15,3
Analys Samtliga medarbetare ska genomföra miljöutbildningen och finns med introduktionsplanen. <ul style="list-style-type: none"> • 2024 genomförde 48 personer miljöutbildningen • 2023 genomförde 8 personer miljöutbildningen • 2022 genomförde 17 personer miljöutbildningen • 2021 genomförde 20 personer miljöutbildningen				

Åtgärd	Status
Webbaserad utbildning under 2024	 Pågående
Analys Information om att anställda ska genomgå miljöutbildning ges på APT. Miljöutbildningen finns med i den digitala introduktionen för nyanställda.	

2.3.1.2 Samtliga förtroendevalda ska ha genomgått en miljöutbildning.

Fördjupad beskrivning

Samtliga förtroendevalda ska genomgå en miljöutbildning och uppdatera kunskapen vart 4:e år.

Indikator	Status	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Andel miljöutbildade förtroendevalda (%).	 Målet är ej uppfyllt		9,1	40,9

Indikator	Status	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
<p>Analys Samtliga förtroendevalda ska genomgå en miljöutbildning och uppdatera kunskapen var fjärde år. En utbildning hölls av miljökommunikatör på Miljö- och naturvård, för förtroendevalda och medarbetare i april 2024.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2024 genomförde 9 personer godkänd miljöutbildning • 2023 genomförde 2 personer godkänd miljöutbildning • 2022 genomförde 2 personer godkänd miljöutbildning • 2021 genomförde 1 person godkänd miljöutbildning 				

Åtgärd	Status
Webbaserad utbildning under 2024	 Pågående
<p>Analys Digital miljöutbildning finns att hitta via Borås stads hemsida för nya förtroendevalda samt de som ännu inte gjort denna. Denna länk skickas även ut i introduktionsbrevet till nya förtroendevalda.</p>	

2.3.2 Miljöledningssystem

Beskrivning

Varje bolag och förvaltning ska ha ett certifierat miljöledningssystem eller uppfylla kriterierna för ett certifierat miljöledningssystem.

2.3.2.1 Miljöledningssystem

Fördjupad beskrivning

Varje bolag och förvaltning ska ha ett certifierat miljöledningssystem eller uppfylla kriterierna för ett certifierat miljöledningssystem.

— Inga data

Indikator	Status	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Har förvaltningen eller bolaget ett certifierat miljöledningssystem eller uppfyller kriterierna för ett certifierat miljöledningssystem?	 Ja	Bedömning ej gjord	 Ja	 Ja

2.3.3 Utmaningar för Västra Götaland

Beskrivning

Varje bolag och förvaltning som berörs ska arbeta efter åtaganden i Regionala åtgärdsprogrammet för miljömål.

2.3.3.1 Utmaningar för Västra Götaland?

— Inga data

2.3.4 Handlingsplaner och miljöberättelser.

Beskrivning

Varje bolag och förvaltning ska ta fram handlingsplaner och miljöberättelser för att realisera Miljöprogrammet.

2.3.4.1 Handlingsplaner och miljöberättelser.

Fördjupad beskrivning

Varje bolag och förvaltning ska ta fram handlingsplaner och miljöberättelser för att realisera Miljöprogrammet.

● Ja – Målet bedöms nås till 2024

Indikator	Status	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Har handlingsplan och miljöberättelse tagits fram?	● Ja	Bedömning ej gjord	● Ja	● Ja

Åtgärd	Status
Handlingsplan 2024	✓ Avslutad
Analys Miljöberättelse är framtagen. Handlingsplan 2024 är framtagen. För 2025 är det inte framtagen någon handlingsplan, vilket har beslutats i samråd med miljöstrateg på Miljö- och klimatavdelningen.	

3 Energi- och klimatstrategi

Borås Stads energi- och klimatstrategi identifierar viktiga vägval inom klimatområdet i syfte att utveckla Borås som ett modernt och attraktivt samhälle i den allt snabbare globala omställningen. Alla nämnder och bolagsstyrelser inom Borås Stad ska arbeta för att integrera strategin i respektive budget och verksamhet.

Energi- och klimatstrategin innefattar både arbetet med att minska utsläppen av växthusgaser och arbetet med att förbereda samhället för effekterna av ett förändrat klimat. Strategin pekar ut de områden där det finns potential att nå bra resultat med stor effekt och det är utifrån dessa Borås Stads verksamheter ska arbeta:

- Fossilfri vägtrafik och ökat antal resor med gång, cykel och kollektivtrafik.
- Byggnation med låg klimatpåverkan
- Resurseffektiv konsumtion och produktion
- Resurseffektiv energianvändning och -försörjning
- Ökad lagring och upptag av koldioxid
- Integrering av klimatanpassning i kommunkoncernens verksamheter
- Klimatanpassning i den fysiska planeringen och befintlig bebyggelse
- Trygg och säker teknisk infrastruktur i ett förändrat klimat
- Robust och säker ledning i kris orsakat av klimatförändringar

Nämnder och styrelser förväntas kartlägga nuläget och beskriva var verksamheten har störst påverkan, samt besluta om lämpliga mål, indikatorer och åtgärder inom dessa områden.

3.1 Fossilfri vägtrafik och ökat antal resor med gång, cykel och kollektivtrafik

Beskrivning

Utsläppen från vägtrafik är den största lokala utsläppskällan i Borås och minskar för långsamt, trots att det finns beprövade lösningar och fattade beslut. Arbetet med att minska Borås Stads egna utsläpp från persontransporter, arbetsfordon och upphandlade transporter har hög prioritet. Borås Stad ska även skapa förutsättningar för privatpersoner och näringsliv att minska körsträckor, att skapa effektivare godstransporter, att kunna välja hållbara bränslen och el och att kunna välja gång, cykel och kollektivtrafik som transportsätt.

3.1.1 Medarbetare ska använda el-cyklar och el-sparkcyklar

Fördjupad beskrivning

Två el-cyklar stod parkerade i Vulkanusgaraget. Det var få som visste om att det fanns och cyklarna användes inte pga att de var placerade för långt från verksamheterna.

Indikator	Status	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Antal bokningar av el-cyklar och el-sparkcyklar ska öka	 Målet är uppfyllt			

Åtgärd	Status
Informera bättre och marknadsföra el-cyklar och el-sparkcyklar på intranätet	 Avslutad
Analys Bokningsmöjligheten av el-cyklar är avslutad. Cykelboxarna i Vulkanus är uppsagda och el-cyklarna är förflyttade till Fältverksamheten och Klintesväng. Fältverksamheten har två el-cyklar som används ofta, då de cyklar till möten vid kortare distanser. El-cykel har även lånats ut till andra verksamheter i huset på Fabriksgatan. Personalen på Klintesväng använder el-cykeln till träningslägenheter och till möten inom Borås stad. El-sparken på Kaptensgatan används av personal då de ska åka till möten. Användningen kommer förmodligen öka då personalkontoret kommer att flytta till Brigadgatan. På Familjecentralen Boda används el-sparken till möten med förskola och vid hembesök. På Fabriksgatan 11 används el-sparken till möten i de olika verksamheterna runt om i staden.	

3.2 Robust och säker ledning i kris orsakat av klimatförändringar

Beskrivning

Borås Stad är den samlade kraften i kommunen för att hantera krissituationer, även i ett förändrat klimat. I kommunens risk- och sårbarhetsanalys ska aspekter för klimatanpassning tas med för att analysera hur samhället kan skyddas vid extrema väderhändelser.

Konstmuseet ska göra en riskanalys för sina samlingar samt en krisplan på hur samlingen ska hanteras vid en brand, katastrof, krig och väpnad konflikt. En förteckning över prioriterade konstverk som i första hand ska föras undan bör upprättas. (<https://www.raa.se/samhallsutveckling/riskhantering-och-katastrofberedskap/museers-beredskap-for-krig/beredskap-for-krig/> hämtad: 14/11-23) Detta arbete

ska påbörjas under året 2024. Riskanalysen är även aktuell vid eventuell kris orsakat av klimatförändringar.

3.2.1 Individ och familjeomsorgsnämnden ska följa den plan och rutin som är framtagen vid samhällsstörningar och extraordinära händelser.

— Inga data

Indikator	Status	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Uppdatering av krishanteringsplanen en gång per år.	 Ja	Bedömning ej gjord	Bedömning ej gjord	 Ja

Åtgärd	Status
Individ och familjeomsorgsnämndens krisledningsstab ska gå en utbildning i stabsmetodik med syfte att öka kunskapen om rollen som stabsmedlem.	 Pågående
Analys En krisövning är planerad för Individ- och familjeomsorgsförvaltningen i april 2025 och en webbaserad introduktionskurs i Stabsarbete från MSB ska utföras innan 1 juni 2025	

4 Avfallsplan

Borås Stads avfallsplan ”Mot en cirkulär och hållbar framtid” berör flera olika delar av kommunens verksamheter, det lokala näringslivet samt kommuninvånarna. Avfallsplanen gäller 2021-2030 och är framtagen ihop med de andra kommunerna i Boråsregionen. Syftet med planen är att tillsammans förebygga att avfall uppstår, minska avfallets farlighet, minska negativ miljö- och klimatpåverkan och arbeta för en långsiktigt hållbar region.

Avfallsplanens målstruktur innefattar sex olika målområden, totalt 16 mål och ett antal tillhörande indikatorer. Många av Borås Stads verksamheter förväntas delta i genomförandet av planen och ska besluta om, samt följa upp, åtgärder inom de målområden som bedöms relevanta.

4.1 Använd de resurser vi har

Beskrivning

Pressen är stor på våra gemensamma resurser då världens befolkning och konsumtion ständigt ökar. Därför behöver vi bli bättre på att använda de resurser vi redan har.

Genom att uppdatera och återanvända möbler och inventarier i kommunala verksamheter, som i annat fall samlas i förråd eller kasseras, uppnår man både en ekonomisk besparing och en minskad miljöpåverkan. Bygg- och rivningsverksamheter ger upphov till stora mängder avfall som kan minskas genom en ökad återanvändning och återvinning. Viktigt att poängtera är att återanvändning inte får förbise bestämmelser som förhindrar att föroreningar och invasiva arter sprids.

Det måste finnas tillgängliga lösningar och system för våra invånare för att det ska vara en låg tröskel och en självklarhet att återbruka. Framför oss ser vi verkstäder och marknader för återbruk och delningsekonomier, kreativa lösningar där gammalt möter nytt, tekniska innovationer där nya produkter enbart tillverkas av återanvänt och återvunnet material.

4.1.1 Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden

Fördjupad beskrivning

Klimatlöfte 2024-2026. Det innebär att kommunen förlänger livslängden på mobiltelefoner, surfplattor och bärbara datorer genom minst en ny åtgärd per år för att förlänga livet och skapa möjligheter till cirkulära flöden. Detta görs genom att exempelvis inte ställa krav på fabriksnya produkter i upphandling, att ha avtal om reparationer/uppdateringar och att samla in samt återbruka produkter.

Avfallsplanen: Livslängden på elektronik i kommunens verksamheter ska öka till 2030 jämfört med år 2022.

ÅTGÄRDSBANK

- Vid upphandling av elektronik ska krav ställas på ökad livslängd.
- Förändra i leasingavtal genom förlängning.
- Ställa krav på reparerbarhet.
- Uttjänt elektronik samlas in och återbrukas.
- Undersöka möjligheten att införa system där IT-utrustning inom kommunen kan spåras.

— Inga data

Indikator	Status	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Medellivslängd datorer, antal månader	— Inga data			
Medellivslängd mobiler, antal månader	— Inga data			
Medellivslängd surfplattor, antal månader	— Inga data			

Åtgärd	Status
Informera om hållbarhet och kostnad för elektroniska resurser	✔ Avslutad
Analys IT-samordnare tillsammans med förvaltningsledning har kommunikation kring kostnader och hållbarhet för elektroniska resurser.	

Yttrande över remiss: Borås Stads Riktlinjer för Föräldraskapsstöd 2025-2029.

Individ och familjeomsorgsnämndens beslut

Individ- och familjeomsorgsnämnden beslutar att tillstyrka det reviderade och framtagna styrdokumentet Riktlinjer för Föräldrastöd samt översända remissvaret med kompletterande synpunkter till Fritids- och folkhälsonämnden.

Sammanfattning

Fritids- och folkhälsonämnden har tagit fram ett nytt förslag till styrdokument för Föräldraskapsstöd.

Utifrån dokumentets karaktär och innehåll är förslaget att det framöver blir Riktlinjer för Föräldraskapsstöd. Nio nämnder ansvarar för olika insatser, verksamheter och aktiviteter inom ramen för stadens totala föräldraskapsstöd. Fritids- och folkhälsonämnden ansvarar för den övergripande samordningen mellan ansvariga nämnder och förvaltningar. De föreslagna riktlinjerna tydliggör ansvaret för den övergripande samordningen, avsikten med föräldraskapsstöd i Borås Stad samt den gemensamma utvecklingen av universella och riktade föräldraskapsprogram.

Ärendet i sin helhet

Individ- och familjeomsorgen har särskilt ansvar för riktade föräldraskapsstödsprogram och nämnden har möjlighet att lämna synpunkter. Nämnden anser att innebörden av särskilt ansvar bör förtydligas i riktlinjerna. Vidare anser nämnden att även Sociala omsorgsförvaltningen som möter föräldrar med funktionsnedsättning har ett särskilt ansvar utifrån att föräldraskapsstödsprogram ska planeras in och genomföras med hänsyn till föräldrars olika behov och förutsättningar. Nämnden anser att de föreslagna riktlinjerna i övrigt är tydliga vad gäller ansvar, avsikt och gemensam utveckling av föräldraskapsstödet men då riktlinjer bör omfatta rekommenderade sätt att agera föreslås en komplettering utifrån det centrala målområdet: Ett tillgängligt stöd. Tillgängligheten av fysiska arenor varierar utifrån barnets ålder och familjens boende och då kan föräldraskapsstöd i form av information, stöd och erfarenhetsutbyte via webbaserade arenor vara ett alternativ.

Barnkonsekvensanalys

Barn har inte getts möjlighet att uttrycka sin åsikt, men i riktlinjerna framgår det att föräldraskapsstöd är insatser, aktiviteter och verksamheter riktade till föräldrar som stärker föräldraförmågan och relationen mellan förälder och barn. Det kan exempelvis vara att ge föräldrar kunskap om barnets hälsa, utveckling och rättigheter. Målsättningen är att alla föräldrar ska erbjudas stöd under barnets hela uppväxt och ambitionen är att utveckla det gemensamma utbudet av universella och riktade föräldraskapsstödsprogram. Stödet ska genomföras med hänsyn till föräldrars olika behov och förutsättningar vad gäller exempelvis geografisk plats, tid på dygnet och språk och ska vara tillgängliga för alla föräldrar oavsett var i Borås man bor. De framtagna riktlinjerna bedöms därmed vara till gagn för barnen med särskild beaktning av artikel 2, 3, 6 och 12 i FN:s barnkonvention.

Beslutsunderlag

1. Remiss – Riktlinjer för Föräldraskapsstöd
2. Beslut 2024-00019 FOFN
3. Missiv – Borås stads riktlinjer för föräldrastöd 2025-2029

Samverkan

Ärendet samverkas med de fackliga organisationerna den 11 februari 2025

Beslutet expedieras till

1. Fritids- och folkhälsoförvaltningen, ff.diarium@boras.se

Maria Hyllstam
Ordförande

Hans Abrahamsson
Förvaltningschef

Remiss: Borås Stads riktlinjer för Föräldraskapsstöd 2025-2029

Remissinstanser

1. Arbetslivsnämnden
2. Förskolenämnden
3. Grundskolenämnden
4. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
5. Individ- och familjeomsorgsnämnden
6. Kulturnämnden
7. Sociala omsorgsnämnden
8. Vård- och äldrenämnden

Remissvaren ska ha kommit in till Fritids- och folkhälsonämnden senast den **2025-02-28**. Remissvaren skickas i elektronisk form till ff.diarium@boras.se Ange diarienummer FOFN 2024-00019 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Nämndens/bolagets yttrande skall innehålla en kort sammanfattning. Denna kommer i normalfallet att användas i den sammanställning av remissvar som ingår i det beslutsunderlag som presenteras för Fritids- och folkhälsonämnden.

Yttranden skall alltid innehålla ett tydligt ställningstagande till det remitterade ärendet (tillstyrker, avstyrker, avstår från att yttra sig). Reservationer, särskilda yttranden och protokollsanteckningar skall alltid redovisas tillsammans med nämndens/styrelsens beslut.

Finns önskan om en dragning av förslaget i er organisation, så kan Fritids- och folkhälsonämnden bistå med det. I detta fall kontakta handläggare nedan.

Ida Grindsjö
Handläggare
0734327424

§ 112

Dnr FOFN 2024-000193.2.1.3

Borås Stads riktlinjer för föräldraskapsstöd 2025-2029

Fritids- och folkhälsonämndens beslut

Fritids- och folkhälsonämnden beslutar att skicka förslag till Riktlinjer för Föräldraskapsstöd till nämnderna:

- Arbetslivsnämnden
- Förskolenämnden
- Grundskolenämnden
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
- Individ- och familjeomsorgsnämnden
- Kulturnämnden
- Sociala omsorgsnämnden
- Vård- och äldreomsorgsnämnden

Svar ska inkomma senast 2025-02-28.

Sammanfattning av ärendet

Nuvarande Program för Föräldraskapsstöd löper ut 2024-12-31. Fritids- och folkhälsonämnden har gett förvaltningen i uppdrag att revidera och ta fram ett nytt förslag till styrdokument för Föräldraskapsstöd. Arbetet med ett nytt styrdokument har gjorts i nära samarbete med berörda nämnders förvaltningar.

Utifrån styrdokumentets karaktär och innehåll är förslaget framöver att det blir Riktlinjer för Föräldraskapsstöd.

I Förslag till Riktlinjer för Föräldraskapsstöd tydliggörs den övergripande samordningen Fritids- och folkhälsonämnden ansvarar för.

Förslag till Riktlinjer för Föräldraskapsstöd beskriver avsikten med föräldraskapsstöd i Borås Stad samt den gemensamma utvecklingen som ska åstadkommas 2025-2029: utveckla det gemensamma utbudet av universella och riktade Föräldraskapsstödsprogram.

Beslutsunderlag

1. Missiv – Riktlinjer för föräldraskapsstöd
2. Remiss Riktlinjer för föräldraskapsstöd

Sammanträdesdatum

2024-11-19

**Fritids- och
folkhälsonämnden**

Vid protokollet

Johanna Jönsson
Nämndsekreterare

Mia Wallengren
Förvaltningschef

Justeras 2024-11-21.

Håkan Eriksson (C)
Ordförande

Jan Nilsson (SD)

Justeringen tillkännagiven på kommunens anslagstavla 2024-11-22.

Rätt utdraget intygar:

Johanna Jönsson
Nämndsekreterare

REMISS

Program

Plan

Policy

• **Riktlinjer**

Borås Stads
**Riktlinjer för
föräldrarskapsstöd**

Borås Stads styrdokument

Planerande

PROGRAM – vägval, verksamheter och metoder i riktning för att nå målen i Borås
PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning
RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera

Fastställt av: Kommunstyrelsen
Datum: 2025-xx-xx
För uppföljning och revidering ansvarar: Fritids- och folkhälsonämnden
Dokumentet gäller för: Arbetslivsnämnden, Grundskolenämnden, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, Fritids- och folkhälsonämnden, Förskolenämnden, Individ- och familjeomsorgsnämnden, Kulturnämnden, Sociala omsorgsnämnden och Vård- och äldre­nämnden
Dnr: 2024-00019
Dokumentet gäller till och med: 2029

Globala målen

Detta styrdokument bidrar till följande globala mål:

1 Inledning

Definitionen av Föräldraskapsstöd är insatser, aktiviteter och verksamheter riktade till föräldrar som stärker föräldraförmågan och relationen mellan förälder och barn. Det kan handla om att ge föräldrar kunskap om barnets rättigheter, hälsa och utveckling, att stärka föräldrars relation till varandra eller deras sociala nätverk. (*Nationell strategi för ett stärkt föräldraskapsstöd, Regeringskansliet, Socialdepartementet. 2018*)

Den nationella strategin lyfter tre målområden som är centrala i det lokala arbetet för att uppnå målsättningen om att alla föräldrar ska erbjudas stöd under barnets hela uppväxt.

- **Ett kunskapsbaserat arbetsätt:** För att få bästa effekt behöver det stöd som erbjuds baseras på bästa tillgängliga kunskap.
- **Ett tillgängligt stöd:** Stödet bör kännetecknas av låga trösklar, variation av stöd och att stöd erbjuds inom många verksamheter och på olika arenor.
- **En stödjande organisation:** Det behövs en kedja av ansvariga aktörer med tydligt ledarskap, styrning och tillräcklig finansiering.

Det finns olika former av Föräldraskapsstöd. Universellt stöd är insatser som erbjuds alla föräldrar. Det ges i förebyggande syfte och i olika former. Selektivt stöd kallas det stöd som erbjuds föräldrar som tillhör en riskgrupp. En del föräldrar kan också behöva individuell stöd, ett så kallat indikerat stöd. Selektivt och indikerat stöd brukar även kallas riktat stöd.

Genom att skapa förutsättningar för många föräldrar att ta del av ett universellt stöd ökar chanserna att färre familjer i framtiden får uttalade problem i sitt föräldraskap. En annan fördel med att rikta sig till alla föräldrar är att ingen behöver känna sig utpekad och genom det universella stödet blir också tröskeln lägre till att ta emot ett riktat stöd.

2 Ansvar för övergripande samordning

Totalt nio nämnder ansvarar för olika insatser, verksamheter och aktiviteter inom ramen för stadens totala föräldraskapsstöd. Fritids- och folkhälsonämnden ansvarar för den övergripande samordningen av föräldraskapsstödet mellan ansvariga nämnder och förvaltningar.

Avsikten med samordningen är att underlätta för ansvariga nämnder och verksamheter att arbeta i linje med den Nationella strategin för föräldraskapsstöd samt uppnå avsikten med Föräldraskapsstödet i stort och den gemensamma utvecklingen av föräldraskapsstödet 2025–2029.

3 Avsikt med Föräldraskapsstöd i Borås Stad

- Det ska erbjudas en bredd av olika föräldraskapsstödjande verksamheter och insatser på de tre olika preventionsnivåerna. Basen ska vara det universella stödet men kompletteras med riktat stöd till de med större behov.
- Det ska erbjudas stöd i föräldraskapet under barnets hela uppväxt, 0–18 år.
- Föräldraskapsstödet ska vara kunskapsbaserat, tillgängligt och behovsanpassat.
- Föräldraskapsstödet ska vara en del av och komplettera stadens övriga arbete.
- Berörda verksamheter ansvarar för att planera, genomföra och följa upp insatser för den egna målgruppen.
- Ansvariga verksamheter ska ha kännedom om stadens totala utbud av Föräldraskapsstöd och aktivt sprida den informationen vidare till föräldrar och vårdnadshavare.

4 Gemensam utveckling av föräldraskapsstödet 2025–2029

En del av Föräldraskapsstödet är att erbjuda Föräldraskapsstödsprogram som metod. Forskning visar att Föräldraskapsstödsprogram har goda effekter för att stärka skyddsfaktorer, minska riskfaktorer och främja ett gott föräldraskap. *(En sammanställning över olika föräldraskapsprogram finns på Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, Mfjf)*

För att bidra till målen inom Föräldraskapsstöd i stort är ambitionen att utveckla det gemensamma utbudet av universella och riktade Föräldraskapsstödsprogram.

- Föräldraskapsstödsprogram ska planeras in och genomföras med hänsyn till föräldrars olika behov och förutsättningar vad gäller till exempelvis geografisk plats, tid på dygnet och språk.
- Föräldraskapsstödsprogram ska vara tillgängliga för alla föräldrar oavsett vart i Borås man bor.
- Föräldraskapsstödsprogram ska planeras in och genomföras med hänsyn till olika riskfaktorer målgruppen har.

4.1 Särskilt ansvar för universella Föräldraskapsstödsprogram har:

- Förskolenämnden
- Fritids- och folkhälsonämnden
- Grundskolenämnden

4.2 Särskilt ansvar för riktade Föräldraskapsstödsprogram har:

- Individ- och familjeomsorgsnämnden

5 Handlingsplan och uppföljning

Riktlinjer för Föräldraskapsstöd kompletteras med en förvaltningsövergripande handlingsplan som tydliggör insatser och aktiviteter samt uppföljning.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Amira Peljto Sirriyeh
Handläggare

Datum
2025-02-18

Instans
Individ och familjeomsorgsnämnden
Dnr IFON 2025-00005 1.1.3.0

Redovisning av inkomna synpunkter januari- december 2024

Individ och familjeomsorgsnämndens beslut

Individ – och familjeomsorgsnämnden beslutar att lägga rapporten om inkomna synpunkter januari till december 2024 till handlingarna.

Sammanfattning

Under 2024 har 26 synpunkter inkommit. De flesta synpunkterna avser brister i handläggning och bemötande. Ett flertal av klagomålen avser specifikt bristande objektivitet, och partiska agerande från myndigheten. En del har även klagat på felaktiga rättsliga grunder och avser därmed brister i rättssäkerhet.

Synpunkterna har i många fall lett till förbättringar och kvalitetssäkringar, samt ökad förståelse för de enskilda som berörs.

Ett förbättringsområde för förvaltningen är att vara mer specifik kring vilka åtgärder synpunkterna resulterat i. En högre grad av specificering av åtgärder underlättar analysen av det aggregerade systematiska arbetet inom förvaltningen, vilket är viktigt att eftersträva.

Det kan slutligen nämnas att det för år 2023 inkom 37 synpunkter, jämfört med 26 synpunkter för år 2024. Det innebär en minskning av antal formellt inkomna synpunkter. En närmare analys tyder på att många synpunkter har hanterats inom ramen för avvikelseprocessen, där en markant ökning skett. Med anledning av detta bedöms att minskningen handlar om att det inom verksamheten finns flera sätt att uppmärksamma synpunkter.

Ärendet i sin helhet

Under 2024 har 26 synpunkter inkommit. Av dessa är en synpunkt beröm till verksamheten, och två synpunkter är frågor. Resterande synpunkter har varit klagomål. Tio av de inkomna synpunkterna handlar om ärenden på barn och familj -myndighet. Alla tio är klagomål och avser brister i handläggning och bemötande. Ett flertal av klagomålen avser specifikt bristande objektivitet, och partiska agerande från myndigheten. En del har även klagat på felaktiga rättsliga grunder och avser därmed brister i rättssäkerhet. De övriga 16 inkomna synpunkterna är spridda på en rad olika enheter inom förvaltningen. Klagomålen har bland annat handlat om bristande tillgänglighet, störningar i boendemiljö och allmänna platser orsakade av IFOs klienter, bristande

information vid omplaceringar samt otydlighet i utbetalningar av omkostnadsersättningar och arvoden i familjehemsärenden.

Alla synpunkter har omhändertagits enligt gällande rutin. Synpunkterna har också lett till förbättringar och kvalitetssäkringar, samt ökad förståelse för de enskilda som berörs. Som exempel på åtgärder inom förvaltningen kan nämnas kompetenshöjande tillfällen för personal avseende barnkonsekvensanalys, objektivitetsprincipens praktiska tillämpning, översyn av ökad tillgänglighet för Familjerätten, förtydligande av information i vissa individ-ärenden (vid omplacering) och översyn av omkostnadsersättningar i familjehemsärenden. Berörda chefer prioriterar synpunkterna och säkerställer att synpunktsinlämnaren får återkoppling, om hen så önskar, inom rimlig tid (tio dagar enligt rutin).

Ett förbättringsområde för förvaltningen är att vara mer specifik kring vilka åtgärder synpunkterna resulterat i. En högre grad av specificering av åtgärder underlättar analysen av det aggregerade systematiska arbetet inom förvaltningen, vilket är viktigt att eftersträva.

Det kan slutligen nämnas att det för år 2023 inkom 37 synpunkter, jämfört med 26 synpunkter för år 2024. Det innebär en minskning av antal formellt inkomna synpunkter. En närmare analys tyder på att många synpunkter har hanterats inom ramen för avvikelseprocessen, där en markant ökning skett. Med anledning av detta bedöms att minskningen handlar om att det inom verksamheten finns flera sätt att uppmärksamma synpunkter. Det ena behöver dock inte exkludera det andra och det ska betonas att arbetet med synpunkter är av stor vikt, samtidigt som dubbeldokumentation ska undvikas i högsta möjliga utsträckning. Arbetet med att aktivt påminna, och bli påmind, om synpunktshanteringen och dess syfte är alltid en viktig del i det ständiga förbättringsarbetet

Barnkonsekvensanalys

Många inkomna synpunkter påverkar barn, direkt eller indirekt. Att hantera synpunkterna i enlighet med barnens bästa (art 3 i Barnkonventionen) är något som alltid eftersträvas. Artikel 2 i Barnkonventionen, om alla barns lika värde, bedöms också beaktas i synpunktshanteringen. Artikel 12 om barns rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad är av vikt vid alla synpunkter som rör barn, och barnens mening vägs in i den mån det är rimligt med hänsyn till barnets ålder och mognad. Denna synpunktssammanställning har också särskilt belyst vikten av att implementera barnkonsekvensanalyser i alla delar i verksamheten, och bedöms vara ett viktigt arbete i uppfyllandet av Barnkonventionen i helhet.

Beslutsunderlag

1. Skrivelsen ”Redovisning av inkomna synpunkter januari-december 2024”
2. Rapport ”Redovisning av inkomna synpunkter januari-december 2024”

Samverkan

FSG 2025-02-11.

Beslutet expedieras till

1. Berörda tjänstepersoner

Maria Hyllstam
Ordförande

Hans Abrahamsson
Förvaltningschef

BORÅS STAD

Redovisning av inkomna synpunkter januari-december 2024

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Antal inkomna synpunkter januari – december 2024	3
3 Fördelning kommungemensamma kriterier	4
3.1 Fördelning kommungemensamma kriterier	4
4 Ständiga förbättringar	4
5 Avslutade synpunktsärenden	5
6 Synpunktsrutinen	5
7 Vidarebefordrade ärenden	5

1 Inledning

Den 1 december 2013 introducerade Borås Stad ett gemensamt synpunktshanteringsystem. Detta för att kunna erbjuda en väg in för våra medborgare, brukare och kunder.

Varje förvaltning ansvarar för att ta emot, följa upp och svara på synpunkter inom utsatt tid. Statistik över synpunkterna ska minst två gånger per år redovisas för respektive nämnd. Kommunstyrelsen kommer årligen att följa upp synpunktsstatistiken utifrån sin uppsiktsplikt.

I denna redovisning till Kommunstyrelsen redovisas antalet inkomna och avslutade synpunkter för perioden 1 januari till 31 december 2024, samt fördelning över verksamhetsområden och kriterier.

Nämnden redovisar också eventuella åtgärder och förbättringar som synpunkterna resulterat i.

Under 2024 har 26 synpunkter inkommit. Av dessa är en synpunkt beröm till verksamheten, och två synpunkter är frågor. Resterande synpunkter har varit klagomål.

Tio av de inkomna synpunkterna handlar om ärenden på barn och familj -myndighet. Alla tio är klagomål och avser brister i handläggning och bemötande. Ett flertal av klagomålen avser specifikt bristande objektivitet, och partiska agerande från myndigheten. En del har även klagat på felaktiga rättsliga grunder och avser därmed brister i rättssäkerhet.

De övriga 16 inkomna synpunkterna är spridda på en rad olika enheter inom förvaltningen, dessa redovisas närmare under nedanstående rubrik 2. Klagomålen har bland annat handlat om bristande tillgänglighet, störningar i boendemiljö och allmänna platser orsakade av IFOs klienter, bristande information vid omplaceringar samt otydlighet i utbetalningar av omkostnadsersättningar och arvoden i familjehemsärenden.

Alla synpunkter har omhändertagits enligt gällande rutin. Synpunkterna har också lett till förbättringar och kvalitetssäkringar, samt ökad förståelse för de enskilda som berörs. Som exempel på åtgärder inom förvaltningen kan nämnas kompetenshöjande tillfällen för personal avseende barnkonsekvensanalys, objektivitetsprincipens praktiska tillämpning, översyn av ökad tillgänglighet för Familjerätten, förtydligande av information i vissa individ-ärenden (vid omplacering) och översyn av omkostnadsersättningar i familjehemsärenden.

Berörda chefer prioriterar synpunkterna och säkerställer att synpunktsinlämnaren får återkoppling, om hen så önskar, inom rimlig tid (tio dagar enligt rutin). Ett förbättringsområde för förvaltningen är att vara mer specifik kring vilka åtgärder synpunkterna resulterat i. En högre grad av specifika åtgärder underlättar analysen av det aggregerade systematiska arbetet inom förvaltningen, vilket är viktigt att eftersträva.

Det kan slutligen nämnas att det för år 2023 inkom 37 synpunkter, jämfört med 26 synpunkter för år 2024. Det innebär en minskning av antal formellt inkomna synpunkter. En närmare analys tyder på att många synpunkter har hanterats inom ramen för avvikelseprocessen, där en markant ökning skett. Med anledning av detta bedöms att minskningen handlar om att det inom verksamheten finns flera sätt att uppmärksamma synpunkter. Det ena behöver dock inte exkludera det andra och det ska betonas att arbetet med synpunkter är av stor vikt, samtidigt som dubbeldokumentation ska undvikas i högsta möjliga utsträckning. Arbetet med att aktivt påminna, och bli påmind, om synpunktshanteringen och dess syfte är alltid en viktig del i det ständiga förbättringsarbetet.

2 Antal inkomna synpunkter januari – december 2024

Verksamhetsområde	Antal	Vanligaste verksamhetsspecifika synpunkten
Barn och familj-myndighet	10	Klagomål i handläggning och bristande bemötande
Mottagningsenheten	4	Klagomål på handläggning och information om tillgänglighet

Verksamhetsområde	Antal	Vanligaste verksamhetsspecifika synpunkten
Vuxen myndighet	3	Klagomål på samverkan och information
Öppenvård vuxen	2	Klagomål på miljö och klienters beteenden utanför Träffen. Beröm till Träffen - efter artikel i Borås tidning.
Boende (vuxen) Kaptensgatan	1	Klagomål på klienters beteenden i närmiljön runt Kaptensgatan
Familjerätten	3	Klagomål på bristande tillgänglighet
Familjehemscentrum	2	Klagomål på bristande information, handledning och otydlighet kring utbetalning av omkostnadsersättning och arvoden
Ungdomscentrum förebyggande	1	Fråga kring Fältets chatt.
Summa	26	

3 Fördelning kommungemensamma kriterier

3.1 Fördelning kommungemensamma kriterier

Kommungemensamma kriterier	Beröm jan-dec 2024	Fråga jan-dec 2024	Förslag jan-dec 2024	Klagomål jan-dec 2024	Totalt jan-dec 2024
Bemötande				2	2
Fysisk miljö				1	1
Information				2	2
Tjänster	1	1		19	21
Totalt	1	2		23	26

4 Ständiga förbättringar

Förhållningssättet inom verksamheten är att alla synpunkter skapar möjlighet för förbättring. Synpunkterna har i de flesta fall lett till insiktsfulla, självkritiska och lärande samtal inom verksamheten. I ett fall, som rör synpunkt på Familjerätten, har ökad telefontillgänglighet undersökts, och förbättring uppnåtts genom att det numera är två familjerättssekreterare som kan ta emot rådgivningssamtal under telefontiderna, jämfört med tidigare en. Det har även gjorts tydligare hänvisningar till e-post, i de fall rådgivande telefonsamtal inte kan genomföras samma dag. Även Mottagningsenheten har haft anledning att tydliggöra sina telefontider och tillgänglighet, samt rätt ut felaktig kommunikation med 112.

En av synpunkterna har handlat om att verksamheten inte tagit Barnkonventionen i beaktande. Det har, även av den egna verksamheten, identifierats att mer tydlighet behövs just kring Barnkonventionen i handläggning av ärenden. Med anledning av detta har IFO under 2024 satsat på utbildningar avseende Barnkonventionen och barnkonsekvensbedömningar, vilket ses som ett viktigt förbättringsarbete.

Några av de synpunkterna som rör Vuxen har visat sig handla om andra verksamheter. Synpunkterna har således inte kunnat leda till förbättringsområde då det varit utanför IFOs kontroll.

Slutligen har ett flertal synpunkter avsett bristande objektivitet. Objektivitetsprincipen är en grundpelare i verksamheten, och det har med anledning av det prioriterats och genomförts kompetenshöjande tillfällen med berörd personal för att säkra objektivitetsprincipen i praktiken. Dessa kompetenshöjningar kommer att fortsätta även under 2025.

5 Avslutade synpunktsärenden

Totalt antal avslutade ärenden	Totalt antal ej avslutade ärenden	Totalt antal synpunkter som inkom under perioden januari – december 2024
26	0	26

6 Synpunktsrutinen

	Status	Kommentar
Förvaltningen har under året följt synpunktsrutinen	Till större delen	Av vad som framkommit vid denna analys följs rutinen till större del. I vissa ärenden är det dock otydligt om synpunkterna lett till några åtgärder eller inte. Detta är ett förbättringsområde.

7 Vidarebefordrade ärenden

Antal vidarebefordrade synpunkter till externa organisationer, föreningar eller bolag.	0
--	---

Information från förvaltningen 2025-02-18

- Information om akutboende
- Information om vakansläget

Sead Omerovic
Handläggare

Individ och familjeomsorgsnämndens beslut

Individ-och familjeomsorgsnämnden godkänner upprättad årsredovisning för verksamhetsåret 2024 och översänder densamma till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Individ- och familjeomsorgsnämndens kommunbidrag för 2024 var 448 750 tkr, varav 1 % (4 488 tkr) avsattes som en buffert för kostnader relaterade till vård utom hemmet. Trots detta slutade året med ett underskott på 20 805 tkr. Kostnaderna för placeringar i Hem för vård eller boende (HVB) för barn och ungdomar i åldern 13–20 år har ökat avsevärt under 2024.

Den främsta orsaken till kostnadsökningen är svårigheterna att finna lämpliga jour- och familjehem för barn med omfattande och komplexa vårdbehov. Detta har gjort att fler barn placeras på HVB, vilket generellt sett är en dyrare vårdform. Utöver de vårdrelaterade behoven har den eskalerande gängproblematiken i samhället ytterligare bidragit till det ökade behovet av placeringar. Längden på placeringar i externa HVB har också ökat. Under 2023 låg genomsnittslängden på 170 dygn per barn, medan den under 2024 steg till 197 dygn. Denna förlängning bidrar till de ökade kostnaderna, då även dygnspriserna har stigit. För externa familjehem ökade genomsnittspriset från 2 123 kronor per dygn under 2023 till 2 560 kronor per dygn under 2024. Samtidigt har antalet barn placerade i familjehem successivt ökat under senare år, vilket ytterligare belastar budgeten.

Skyddat boende spelar en central roll som ett första och avgörande steg för att ge våldsutsatta kvinnor och barn det skydd och den trygghet de behöver. Den 1 april 2024 trädde en ny lagstiftning i kraft som tydligare reglerar skyddat boende som en formell placeringsform. Den nya lagen ställer krav på tillstånd för verksamheterna samt inför kvalitetsstandarder som ska säkerställa en trygg och professionell miljö för de boende. En av de mest betydande förändringarna i och med lagen är det förstärkta skyddet för medföljande barn. Dessa förändringar har medfört ökade krav på resurser och finansiering, särskilt för Relationsvårdsenheten, som ansvarar för att tillgodose behoven hos både kvinnor och barn i dessa utsatta situationer.

Under 2024 har nämnden fokuserat på att minska antalet vakanser, särskilt inom Barn och Familj, för att stärka kontinuitet och stabilitet i verksamheten samt förbättra arbetsmiljön för ordinarie personal. Genom intensifierad

rekrytering, förbättrade introduktionsprogram och åtgärder för att göra tjänsterna mer attraktiva har flera vakanta tjänster kunnat fyllas. Detta har lett till en minskad användning av kostsamma socionomkonsulter, vilket både sänkt kostnaderna och ökat verksamhetens stabilitet. Arbetet är ett steg mot en mer kostnadseffektiv och hållbar verksamhet som bättre möter behoven hos barn och familjer

Under våren 2024 antog nämnden en omfattande handlingsplan med syfte att minska verksamhetens underskott och förbättra den ekonomiska situationen. Genom strategiskt inriktade insatser kunde planen redan under året generera positiva resultat genom att minska det negativa ekonomiska utfallet. För att hantera den ekonomiska situationen har nämnden varit restriktiv med nyrekryteringar och valt att hålla flera tjänster vakanta, särskilt inom central administration. Detta var en medveten strategi för att minska kostnaderna utan att äventyra kärnverksamhetens kvalitet och genomförandet av handlingsplanen.

Nämnden fortsätter att arbeta med implementeringen av handlingsplanen och utvärderar den löpande för att identifiera ytterligare insatser som kan optimera verksamheten och bidra till ekonomisk balans. Trots framstegen kvarstår utmaningar, och nämnden ansöker om att hela underskottet skrivs av för att skapa förutsättningar för en långsiktig hållbar ekonomi och fortsatt utveckling av verksamheten.

Beslutsunderlag

1. Bilaga årsredovisning 2024

Samverkan

Förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2025-02-11

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen

Maria Hyllstam
Ordförande

Hans Abrahamsson
Förvaltningschef

BORÅS STAD

Årsredovisning 2024

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Nämndens uppdrag och ansvar	3
2.1 Nämndens grunduppdrag, väsentliga händelser	3
2.2 Nämndens indikatorer och uppdrag kopplade till grunduppdraget	5
2.3 Verksamhetsmått	6
2.4 Uppdraget som arbetsgivare	6
2.5 Mänskliga rättigheter	7
3 Prioriterade fokusområden med indikatorer och uppdrag	8
3.1 Fokusområde 2: Ett Borås med trygga och hälsosamma individer genom hela livet	8
3.2 Fokusområde 3: Hälsosamma arbetsplatser och hållbart arbetsliv	10
3.3 Fokusområde 5: Ett Borås som verkar för förebyggande arbete, integration och trygghet.....	11
4 Samarbetsuppdrag	11
5 Resurser	12
5.1 Nämndens verksamhet 1.....	12

1 Inledning

Individ- och familjeomsorgsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom individ och familjeomsorgens delområde barn och familj, vuxna samt för ensamkommande barn. Nämnden har ett kommunövergripande samordningsansvar vad avser boendesituationen för människor som är socialt utsatta eller långt ifrån den ordinarie bostadsmarknaden. Utöver detta har nämnden ett samordningsansvar för barn i riskzon.

Verksamhet och ekonomi

Ökning av den externt köpta vården har påverkat nämndens ekonomi. Barn och ungdomar med omfattande vårdbehov har behövt relativt långa placeringar på institution och ofta till en hög dygnskostnad. Nämnden har haft ovanligt många barn i unga åldrar under 12 år placerade på institution. Många av placeringarna för barn i åldern 13-17 år hade sin grund i gängkriminalitet och våld som identifierades i den nya verksamheten Ungdomscentrum. Såväl SiS-institutioner som HVB-hem har höjt sitt pris för att ta emot särskilt vårdkrävande barn och ungdomar. Under hösten har antalet nya placeringar minskat och flera barn har kunnat omplaceras till familjehem eller kommit hem med öppenvård. Detta har till viss del minskat kostnadsökningarna.

Utöver detta så har vård på skyddade boende ökat i kostnad under 2024. Lagändringar har medfört ökad kostnad för vuxna och medföljande barn som placeras på skyddade boenden.

Verksamheten har idag lättare att rekrytera socionomer till myndighet barn och unga men har behövt anlita konsulter för att fullgöra arbetsuppgifter och hålla rättssäkerheten. Det är en kostsam lösning som har påverkat nämndens ekonomi negativt. Den påbörjade kompetensförsörjningsplanen och handlingsplan med olika aktiviteter för att rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare fortgår och har visat sig verkningsfull. Antalet vakanser har minskat och behovet av konsulter har minskat under 2024.

Antalet orosanmälningar och antalet barn som aktualiseras till nämnden har fortsatt att stiga under året även om ökningen varit mindre än under de senaste 5 åren. Under 2024 aktualiserades 2 867 unika barn och unga i åldern 0-20 år. Andelen som aktualiseras uppgår nu till 10,2 %, vilket är den högsta noteringen sedan nämnden bildades. Detta att jämföra med år 2017 då 1842 unika barn aktualiserades. Trenden är liknande i övriga landet. Barn som utsätts för våld utgör en stor orsak till aktualiseringar.

Nämnden har under året arbetat med en ekonomisk handlingsplan för att minska kostnader särskilt med fokus på HVB- och SIS-institutionsplaceringar. Handlingsplanen har även innefattat andra effektiviseringar och kostnadsminskningar.

Under 2024 har även förberedelsearbetet för den nya socialtjänstlagen inletts inom nämnden. Insatser för att på olika områden stegvis öka det förebyggande arbetet har inletts.

2 Nämndens uppdrag och ansvar

2.1 Nämndens grunduppdrag, väsentliga händelser

Individ- och familjeomsorgsnämndens grunduppdrag är att fullgöra kommunens uppgifter inom Individ- och familjeomsorgens delområde barn och unga och vuxna samt för ensamkommande barn.

Nämnden har även ett kommunövergripande samordningsansvar vad avser boendesituationen för människor som är socialt utsatta och långt ifrån den ordinarie bostadsmarknaden. Programmet mot hemlöshet beskriver en del av nämndens uppdrag inom detta område.

Nämnden har två av Kommunfullmäktiges fastställda samarbetsuppdrag. Ett särskilt samarbetsuppdrag

för barn och unga i riskzon samt ett särskilt samarbetsuppdrag för boendeprocessens sociala frågor.

Nämnden fullgör även grunduppdraget genom att medverka med socialrådgivarkompetens på familjecentralerna. Andra verksamheter som nämnden ansvarar för är Mini-Maria och Barnhus som drivs i samarbete med region och sjuhäradskommuner.

Nämnden bedriver ett Resurscentra mot hedersrelaterat våld i samverkan med kommunerna i Sjuhärad. Relationsvårdsenheten med uppdragen Hederssamordning, hedersvåld och förtryck ingår i grunduppdraget. Programmet mot hedersrelaterat våld och förtryck anger betydande uppgifter för nämndens verksamhet.

Nämndens verksamheter har utvecklat ett arbetssätt som lyfter fram barnens nätverk. Arbetssättet benämns Boråsmodellen och innefattar metodiken Signs of Safety, ett nytt teambaserat sätt att strukturera handläggnings-processerna. Nämnden har kunnat se att ökat antal barn har kunnat placeras i sitt nätverk samt att placeringar har kunnat undvikas.

En Utvecklingsplan för att utveckla familjehemsvården upprättades hösten 2023. Arbetet har pågått under 2024. Genom det nya arbetssättet har nämnden strävat efter att ytterligare involvera barns nätverk för att möjliggöra placeringar i nätverket. Utvecklingsplanen har varit nödvändig utifrån förändrade förutsättningar och ökade behov av att placera barn och unga i annat hem än det egna hemmet.

Samhället har haft en ökad gängkriminalitet som är en stor samhällsutmaning och inverkar på nämndens grunduppdrag. Nämnden har samlat resurser, enheter och verksamheter som riktar sig till åldersgruppen 13-23 med normbrytande beteende, kriminalitets- och missbruksproblematik. Den nya samlade resursen benämns Ungdomscentrum. Verksamheten bidrar till att effektivare uppfylla grunduppdraget mot målgruppen. Här finns även pågående förberedelser för att införa nya evidensbaserade insatser såsom MST (Multisystemisk Terapi).

Arbete har under året pågått med samverkansmodellerna SSPF (Skola Socialtjänst Polis och Fritid) och en ny samverkansstruktur som ska motverka rekrytering i kriminalitet benämnd BoB-råd (Barn och unga i organiserad brottslighet). Ett arbete har även startat för att påbörja samverkansmodellen SIG (Särskilda insatsgrupper). Nationella förstärkningsteamet där socialstyrelsen är aktör är även kopplat till nämndens arbete med den ökade ungdomskriminaliteten.

Behoven för de med missbruk har under senare år förändrats mot blandmissbruk och psykisk ohälsa. Nämnden har arbetat med att utveckla samarbetet med Vuxenpsykiatri, Primärvård och övrig sjukvård. En översyn har påbörjats av de olika boendeformer nämnden har för vuxna med särskilda behov.

Under 2024/2025 har flera nya lagar rörande nämndens grunduppdrag trätt i kraft. Som exempel kan nämnas förändringar gällande placering av barn på skyddat boende, bestämmelser avseende tryggare hem för barn och sekretesslättnader i brottsbekämpande syfte. Förändringarna har inneburit ändrade arbetssätt och i vissa avseenden utökat uppdrag för nämnden. Flera kommande lagändringar såsom ny socialtjänstlag, översyn kring regleringen av barn och unga i i samhällsvård, förslag på ny lag om insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare samt barn och unga, när samtycke saknas, ytterligare sekretesslättnader samt samsjuklighetsutredningen kommer ha påverkan på nämndens grunduppdrag. Flera av de nämnda ändringarna kommer att träda i kraft 2025 men mycket arbete har bedrivits och kommer att fortgå för att förbereda inför de olika lagförändringarna.

2.2 Nämndens indikatorer och uppdrag kopplade till grunduppdraget

Indikatorer															
<p>Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %.</p> <p>Utfall År 2022 8,1</p> <p>Utfall År 2023 8,1</p> <p>Utfall År 2024 7,7</p>	<table border="1"> <caption>Data for Indikator 1: Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid ska minska, %</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2019</td><td>7,1</td></tr> <tr><td>2020</td><td>8,4</td></tr> <tr><td>2021</td><td>7,1</td></tr> <tr><td>2022</td><td>8,2</td></tr> <tr><td>2023</td><td>8,4</td></tr> <tr><td>2024</td><td>7,7</td></tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	2019	7,1	2020	8,4	2021	7,1	2022	8,2	2023	8,4	2024	7,7
År	Utfall (%)														
2019	7,1														
2020	8,4														
2021	7,1														
2022	8,2														
2023	8,4														
2024	7,7														
<p>Analys Nämnden ser en positiv utveckling av sjukfrånvaron där den under 2024 legat markant lägre än under 2023 jämförbara månader. Nämnden arbetar med tidiga insatser i form av samtalsstöd, gruppinsatser kring organisatorisk och social arbetsmiljö och jobbar medvetet med långtidssjukfrånvaron genom utbildning för cheferna i ämnet och direkt i de aktuella ärendena. Under början av 2024 har nämnden tagit fram och arbetat med förvaltningsövergripande samt enhetsspecifika utvecklingsområden utifrån genomförd medarbetarenkät hösten 2023, vilken visade på höga resultat på de flesta områdena. Fortsatt är fokus framåt att arbeta med hälsofrämjande insatser i form av hälsoföreläsningar för nämndens medarbetare, tidiga insatser på individ- och organisationsnivå, att erbjuda en bra fysisk arbetsmiljö, att utveckla specialistkompetens och metodstöd samt handledning.</p>															
<p>Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %</p> <p>Utfall År 2022 64,9</p> <p>Utfall År 2023 68,3</p> <p>Utfall År 2024 72,6</p>	<table border="1"> <caption>Data for Indikator 2: Andel anställda som nyttjar Borås Stads friskvårdsbidrag ska öka, %</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Utfall (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2019</td><td>57,6</td></tr> <tr><td>2020</td><td>54,6</td></tr> <tr><td>2021</td><td>55</td></tr> <tr><td>2022</td><td>64,9</td></tr> <tr><td>2023</td><td>68,3</td></tr> <tr><td>2024</td><td>72,6</td></tr> </tbody> </table>	År	Utfall (%)	2019	57,6	2020	54,6	2021	55	2022	64,9	2023	68,3	2024	72,6
År	Utfall (%)														
2019	57,6														
2020	54,6														
2021	55														
2022	64,9														
2023	68,3														
2024	72,6														
<p>Analys Förvaltningens hälsoinspiratörer ska med stöd av HR-funktionen uppmuntra till aktiviteter som gynnar hälsa och friskvård. Under verksamhetsåret bjuds de in till aktiviteter som syftar till att ge dem goda förutsättningar och stärkt kunskap kring hur de kan arbeta för en hälsosam arbetsplats. Insatser har gjorts för att informera om de förmåner som man har som medarbetare samt om personalklubben MerKraft och dess aktiviteter.</p>															

2.2.1 Nämnd

Uppdrag	Status År 2024	Kommentar/Analys
Översyn av Kaptensgatans boende.	Delvis genomfört	Under året har Kaptensgatans verksamhet förändrats till 2 fastigheter samt lägenheter med stöd. En arbetsgrupp med representation av Individ- och familjeomsorgen, Vård- och äldreomsorgen och Sociala omsorgsförvaltningen har arbetet med att se på en förändrad form.

2.3 Verksamhetsmätt

2.3.1 Individ- och familjeomsorg.

2.3.1.1 Barn och ungdom

Verksamhetsmätt		Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2024	Utfall 2024
Antal aktualiserade barn och ungdomar	KF	2 594	2 774	2 600	2 867
Andel aktualiserade av totala antalet 0-20-åringar, %	KF	9,1	9,8	8,8	10,2
Antal barn och unga med heldygnsinsatser	KF	248	288	240	290
Antal barn och unga med öppenvårdsinsatser	KF	520	534	550	458
Antal ensamkommande barn med heldygnsinsatser	KF	14	22	8	15

Nämnden har under året påbörjat ett förarbete inför ny socialtjänstlag med att ställa om resurser till att arbeta tidigt förebyggande och ge insatser utan utredning och biståndsbeslut. Dessa insatser registreras inte och ingår därför inte i verksamhetsmättet "Antal barn och unga med öppenvårdsinsatser". Omställningen av resurser förklarar minskningen av öppenvård. Exempel på dessa insatser är Integrerat team, samtal via Origo och nätverksstödjande insatser. Arbete pågår med att ta fram mätt för dessa insatser både nationellt och lokalt i Borås.

2.3.1.2 Vuxen

Verksamhetsmätt		Utfall 2022	Utfall 2023	Budget 2024	Utfall 2024
Antal aktualiserade personer mellan 21-64 år	KF	599	635	620	757
Andel aktualiserade av totala antalet personer mellan 21-64 år (%)	KF	0,9	1	0,7	1
Antal vuxna personer över 20 år med heldygnsinsatser	KF	130	130	110	115
Antal vuxna personer över 20 år med öppenvårdsinsatser	KF	207	202	200	217

Antalet aktualiserade personer har ökat under 2024 men heldygnsinsatser har minskat genom ett medvetet arbete vilket har resulterat i att öppenvårdsinsatser har ökat.

2.4 Uppdraget som arbetsgivare

Arbetsmiljön är en förutsättning för att kunna leverera en god socialtjänst och att vara en hälsosam, hållbar och attraktiv arbetsgivare. **Tillsammans -Trygghet - Tillit** är den värdegrund som ska genomsyra våra verksamheter och medarbetare.

Kompetensförsörjning är en angelägen fråga för nämnden och förutsättningarna varierar inom förvaltningens olika områden. Nämnden har fortsatt med satsningen på Systemteoretisk utbildning under 2024 för medarbetare.

En strukturerad och gedigen introduktion bidrar till att ge nya medarbetare en god start i sitt yrkesutövande samt förståelse för sitt sammanhang och skapa trygghet i rollen. Under 2024 har förvaltningen använt den nya digitala introduktionen som också kompletteras med specifik introduktion på aktuell enhet.

Individ- och familjeomsorgsnämnden har genomfört metoden "Chefoskopet" med förvaltningens samtliga arbetsledande funktioner och kartlagt chefers, metodhandledares och samordnares

organisatoriska förutsättningar. Fem utvecklingsområden har tagits fram som strukturerat följs upp i gemensamma forum.

Olika marknadsföringskampanjer har gett positiva mätbara effekter på rekrytering av socionomer samt ökat nämndens attraktionsvärde som arbetsgivare. Nämnden representerades på Socionomdagarna 2024 vilket uppmärksammades på olika sociala forum.

Inom Barn- och familjecentrum samt Familjehemscentrum har verksamheten ställt om till nya arbetssätt och metoder för ökad tillit, struktur och kvalitet vilket haft betydelse för arbetsmiljön och nyrekryteringar.

2.5 Mänskliga rättigheter

Individ- och familjeomsorgens bidrag till ett jämlikt Borås

Nämnden är en central aktör i arbetet för att säkerställa att alla kommunens invånare har lika rättigheter och möjligheter, oavsett kön, ålder, etnicitet, religion, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Nämnden strävar efter att aktivt motverka diskriminering och säkerställa att våra insatser når de mest utsatta grupperna i samhället.

Arbete med grupper i risk för diskriminering

Nämnden har arbetat systematiskt för att identifiera och stödja grupper som riskerar att diskrimineras eller att inte få sina rättigheter tillgodosedda. Detta har skett genom:

1. Förebyggande insatser: Inriktning särskilt mot barn i utsatta miljöer genom stöd i hemmet och sociala aktiviteter. Nämnden har arbetat med att förbättra barns delaktighet och rättigheter.
2. Utbildning och kompetensutveckling: Medarbetare får utbildning i jämlikhet och bemötande för att säkerställa ett inkluderande och rättvist bemötande.
3. Samverkan med civilsamhället och kranskommuner: Vi arbetar nära föreningar och organisationer för att fånga upp behoven hos grupper som löper risk att hamna utanför eller mötas av diskriminering, exempelvis nyanlända, HBTQ+-personer och kvinnor i utsatta relationer. Individ och familjeomsorgen samverkar med övriga kommuner i Sjuhärad och med Regionen bland annat kring kvinnojourer utifrån kommande förändringar i lagstiftningen för att säkerställa att verksamheterna är anpassad efter de behov som finns.

Begränsande normer och deras påverkan

Samhällsnormer som kan vara begränsande eller destruktiva är:

1. Könsstereotypa förväntningar
2. Jämställdhetsintegrering
3. Stigmatisering av psykisk ohälsa

Nämnden har arbetat aktivt med att utmana dessa normer genom utbildning, inkluderande kommunikation och individanpassade insatser. Relationsvårdsenheten, Mikamottagningen och Hederssamordningen tillhör nämnden. En handbok för medarbetare i Borås stad mot hedersrelaterat våld och förtryck – Våga fråga har tagits fram utifrån ett beslut i Kommunfullmäktige.

Involvering av medborgare/klienter

För att säkerställa att beslut och insatser speglar medborgarnas behov genomförs brukarundersökningar och nämnden samarbetar med olika brukarorganisationer och föreningar.

Sammanfattning

Genom att lyfta fram och bemöta de olika behov och förutsättningar som finns bland Borås medborgare, har nämnden skapat ökade förutsättningar för ett jämlikt och inkluderande samhälle. Arbetet präglas av ett starkt engagemang för att minska ojämlikheter och säkerställa att alla, oavsett bakgrund, får möjlighet att leva ett värdigt och meningsfullt liv.

3 Prioriterade fokusområden med indikatorer och uppdrag

Den politiska viljeinriktningen för Kommunfullmäktige sammanfattas genom 12 fokusområden för staden. Fokusområdena baseras på Borås Stads vision samt Borås Stads uppdrag som välfärdsaktör, samhällsutvecklare och demokratiaktör samt arbetsgivare.

3.1 Fokusområde 2: Ett Borås med trygga och hälsosamma individer genom hela livet

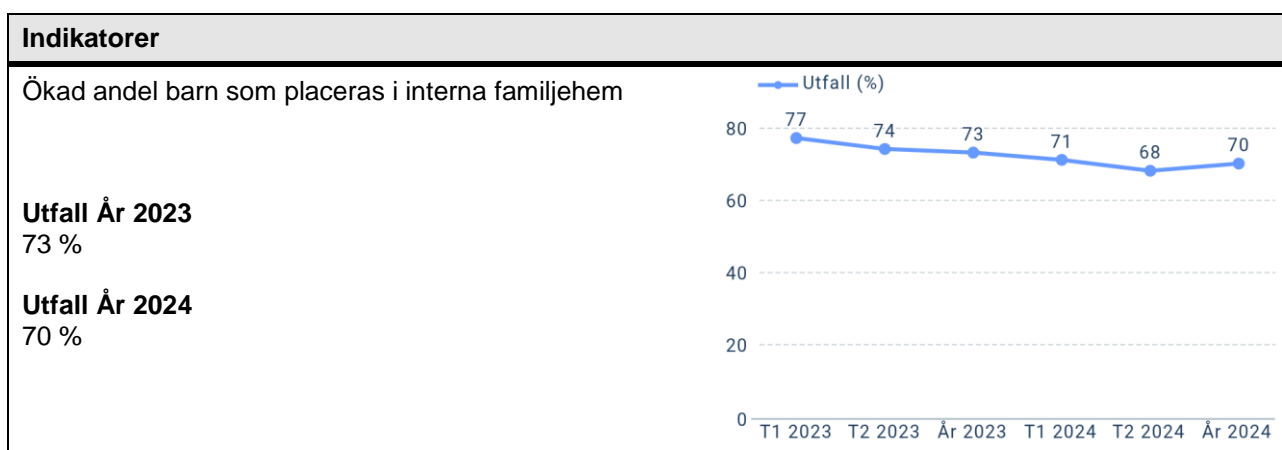
3.1.1 Utveckling av familjehemsvården

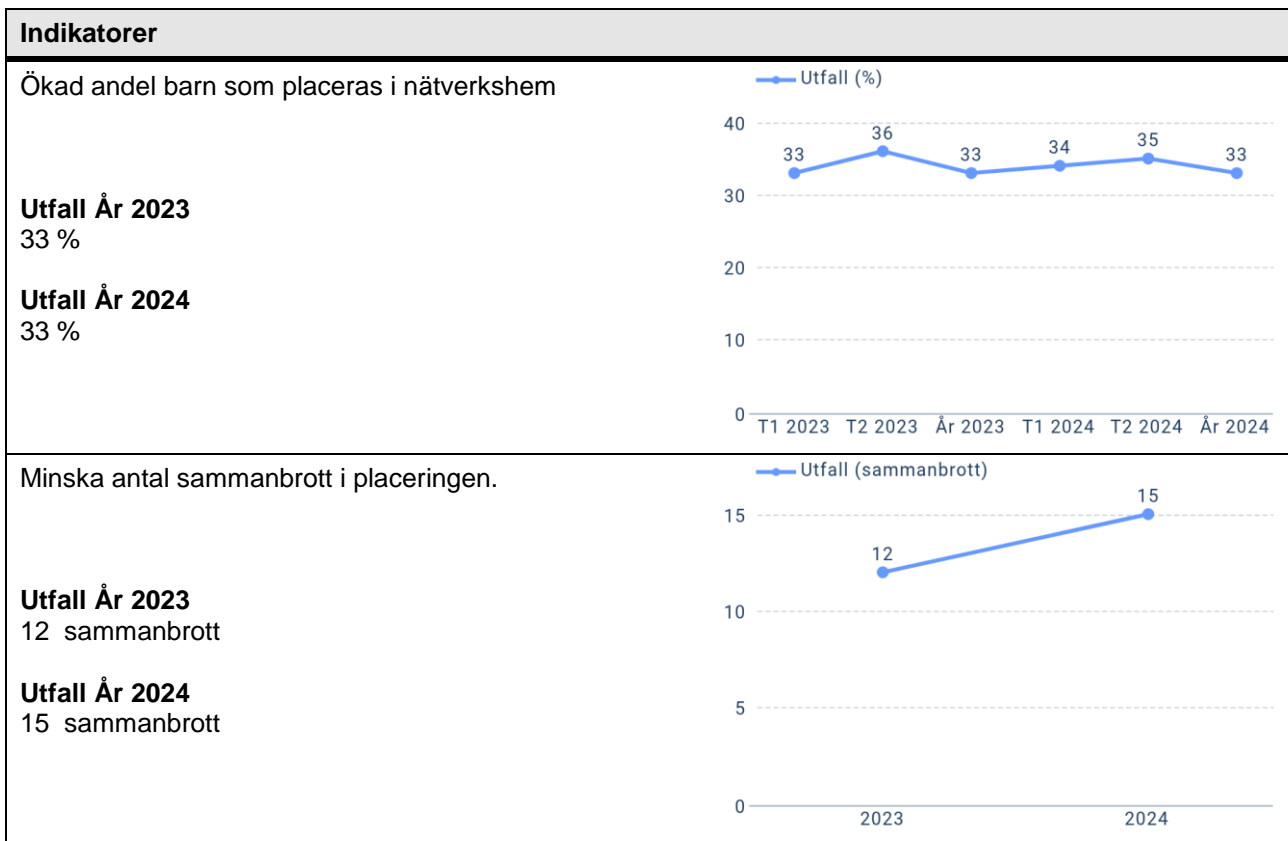
Nämndens strävan är att ha en hög andel placeringar i interna familjehem och nätverkshem. Vid placering av barn är interna familjehem och framförallt nätverkshem en mer långsiktigt hållbar och trygg lösning för barnen. Sedan tidigare är andelen placerade i nätverkshem högt i jämförelse med nationell statistik. Utifrån detta tar det tid och kräver mycket arbete att öka andelen ytterligare.

Forskning visar att nätverksplaceringar är mest gynnsamt för barnen och därmed är det nämndens intention att fortsätta det långsiktiga arbetet att nätverksplacera barnen i så stor utsträckning som möjligt. Nämnden har under året omplacerat barn från HVB till familjehem, vilket i många fall inneburit att man fått använda sig av externa konsulentstödda familjehem. Barnen har ofta en komplex problematik, vilket är en orsak till ökat antal sammanbrott. Nämnden har försökt motverka sammanbrott hos de interna familjehemmen genom utbildning och olika typer av stödinsatser. Exempel på detta är utbildning i Traumamedveten omsorg.

Under 2024 har rutin för placerade barns rätt till hälsoundersökning uppdaterats. För att ytterligare säkerställa barns möjlighet till god skolgång har verksamheten gått med i Letterbox club - en beforskad metod för att öka barns kunskap och intresse för bl.a. läsning och matematik.

För att bli en attraktiv uppdragsgivare har verksamheten fortsatt med tidigare trivselaktiviteter till familjehemmen och biologbarn samt placerade barn.

200 barn har varit familjehemsplacerade under någon period 2024.

Inriktningen har varit att placera barn med omfattande problematik i familjehem i stället för HVB-hem. Detta ökar risken för sammanbrott eller behov av omplacering för ett fåtal fall. Något som märks i indikatorn ovan.

3.1.1.1 Nämnd

Uppdrag	Status År 2024	Kommentar/Analys
Förbättra familjehemsplacerade barns möjligheter till en god hälsa.	◆ Delvis genomfört	
Förbättra familjehemsplacerade barns möjligheter till en god skolgång.	◆ Delvis genomfört	

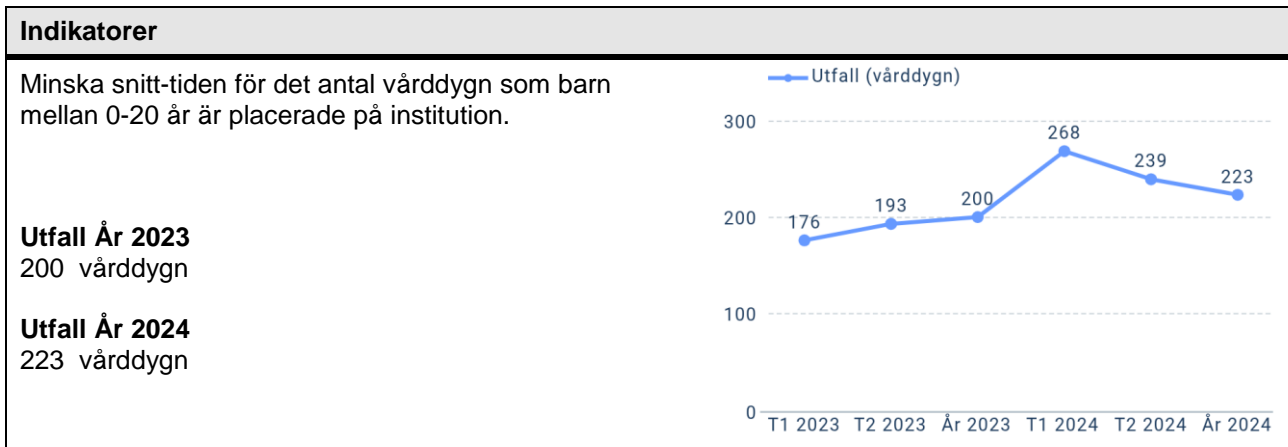
Familjehemheterna har haft en pågående handlingsplan. Arbetet har inneburit förenklad och förbättrad handläggning, stödet till familjehemmen har ökat med råd och stöd och utbildning. Vi har flera egna familjehem samt kontrakterade jourhem. Handlingsplanen kommer fullföljas under 2025.

3.1.2 Utveckla öppenvården för att förkorta placeringstid på institution.

Längden på placeringarna inom institution har ökat under 2024. Orsaken till detta är att ett antal barn med mycket komplex och mångfacetterad problematik har krävt längre vårdtid innan omplacering till familjehem eller flytt till det egna hemmet kunnat ske. Trots massiva stödinsatser både till barn och föräldrar har hemflytt inte varit möjlig, då även föräldraförmågan i flera fall inte varit tillräckligt god. Nämnden har haft en intention att starta ett Multisystemiskt Team (MST) för att möjliggöra intensiva insatser och stöd i hemmet. Rekrytering av personal till teamet har försenats utifrån behov att få sökande med tillräcklig kompetens.

Den långsiktiga intentionen är att bygga insatser som möter barnens och föräldrarnas behov. Dock behöver hela samhället hjälpas åt att ställa om till mer förebyggande arbete för att ge stöd i tidigare

skede och förebygga komplex problematik.

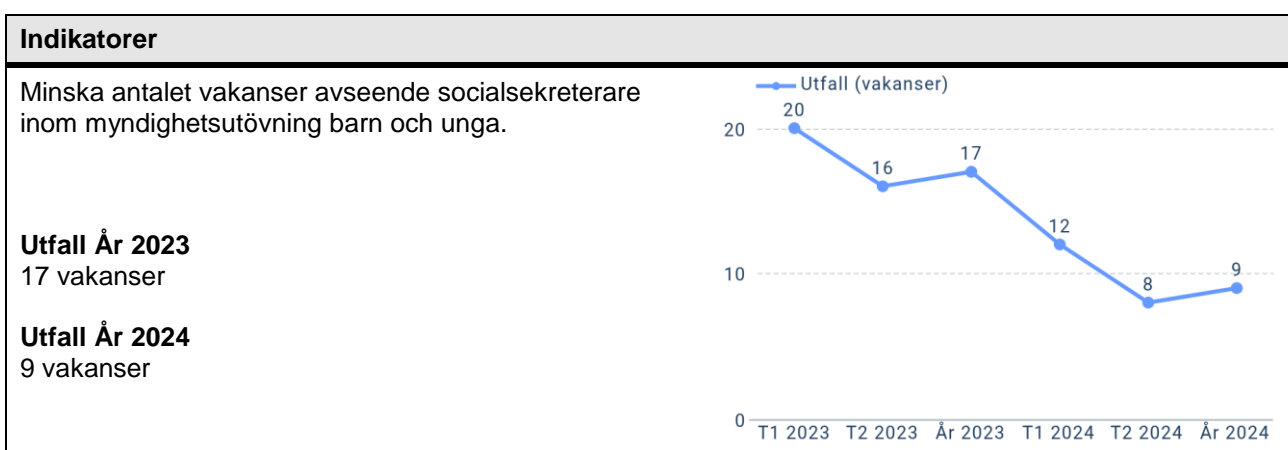

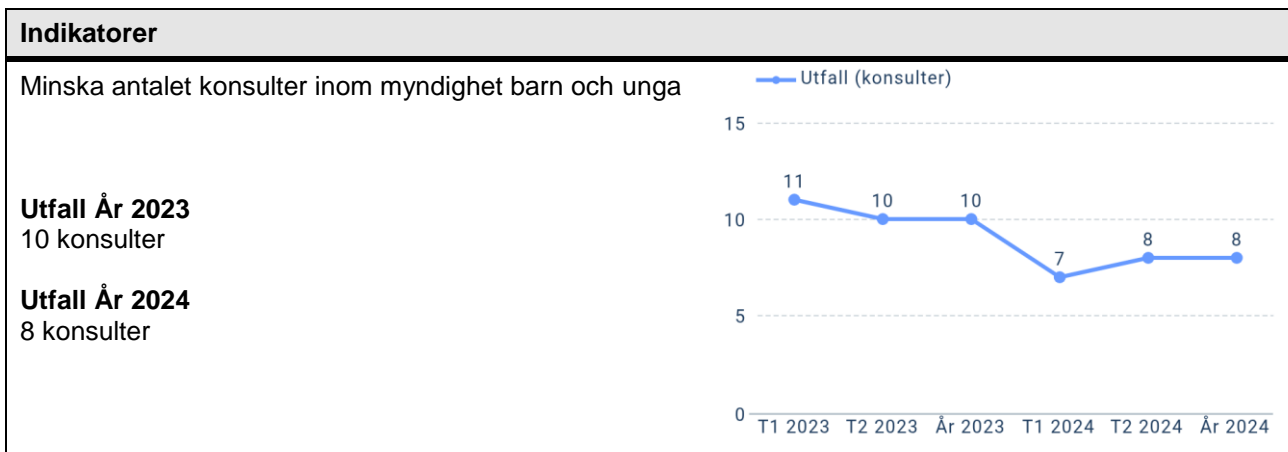
3.2 Fokusområde 3: Hälsosamma arbetsplatser och hållbart arbetsliv

3.2.1 Individ- och familjeomsorgsförvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Både antal vakanser och konsulter har minskat under 2024. På grund av rekrytering av många oerfarna socionomer så behövde nämnden en övergångsperiod under 2024 behålla ett antal konsulter. Detta för att ge de nyrekryterade socionomerna tid för inskolning till att självständigt utföra arbetet i enlighet med lagstiftningen.

Vi ser att fler har sökt våra socialsekreterartjänster Barn och familj myndighet under 2024, samt att fler av de sökande har rätt utbildningsbakgrund. Under hela 2024 så var det enbart två kandidater som tackade nej till erbjuden tjänst.

3.3 Fokusområde 5: Ett Borås som verkar för förebyggande arbete, integration och trygghet.

3.3.1 Utveckling av arbetet med unga med normbrytande beteende och kriminalitet.

Under helåret 2024 var det 99 ungdomar som hade beviljade öppenvårdsinsatser inom Ungdomscentrum, vilket är den verksamhet som specifikt riktar sig till ungdomar med normbrytande beteende, missbruk och kriminalitet. Eftersom Ungdomscentrum startade upp 2023 och har utvecklats under 2024 var det få insatser i början och antalet har utökats efterhand. Samarbete och kontakt mellan förebyggande verksamheter, öppenvård och myndighetsutövning är väsentligt kortare idag än tidigare. Det medför en större kunskap om barn och ungas livsvillkor och bättre möjlighet att identifiera behov. Ungdomscentrums nära samverkan med polismyndigheten har medfört en större kunskap och helhetsbild över ungdomssituationen i Borås.

Fortsatt fokus framöver kommer vara tidiga insatser och förebyggande arbete för att stödja unga i riskzonen och förhindra normbrytande beteende. Genom att arbeta med familjer, skola och fritidsaktiviteter kan faktorer som utsatthet och utanförskap motverkas. Det är viktigt att barn och unga stöd för att utveckla en sund och positiv självbild. Arbetet med barn och unga som uppvisar normbrytande beteende och kriminalitet är ett viktigt och komplext område som kräver samverkan mellan olika aktörer såsom skola, socialtjänst, polis och frivilligorganisationer.

4 Samarbetsuppdrag

Boendeprocessen

I Individ- och familjeomsorgsnämnden har ett samordningsuppdrag för ansvarsfördelning och arbetssätt kring boendeprocessen.

Individ- och familjeomsorgsnämnden är ansvarig för att pröva rätten till boendesocial insats med andrahandskontrakt samt genomföra stödet till dessa personer. Arbetslivsnämnden har ett ansvar för anskaffning av bostäder. Klustergemensam samverkansrutin har tagits fram som ses över vid behov.

Under 2024 har antalet personer med andrahandskontrakt minskat då nämnden arbetat för att individerna ska få ett förstahandskontrakt. Nämnden har en inriktning att arbeta utifrån modellen Bostad först och fått statsbidrag för 2024 samt även ansökt om medel för 2025.

Nämnden deltar även inom Socialt hållbart Borås, målområdet Boende och närmiljö där finns effektmålet ”ingen ska vara hemlös i Borås”.

Programmet mot hemlöshet reviderades under 2024 och är kopplat till Socialt Hållbart Borås.

Samarbetsuppdraget kring barn och unga i riskzon

Närvårdssamverkan utgör basen i den samverkan där flera parter och huvudmän berörs.

Ledningsgrupp och arbetsgrupper inom Närvårdssamverkan har setts över och vissa grupper har tagits bort för att skapa en effektivare samverkansform.

Samverkan mellan verksamheter och förvaltningar har under 2024 skett inom ramen för socialt hållbart Borås. Flera samverkande verksamheter drivs tillsammans såsom KAA (Kommunalt aktivitetsansvar), Integrerat team Ungdomar, Team Domino och samverkan på Mötesplatserna.

Ledningsfunktioner inom Individ- och familjeomsorgsförvaltningen och Grundskoleförvaltningen har sedan några år ett välfungerande samarbete för att stärka samverkan.

SSPF-samverkan (Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid) har återskapats under 2024. En samordnare för SSPF-samverkan har rekryterats och är anställd av Individ- och familjeomsorgsnämnden.

5 Resurser

5.1 Nämndens verksamhet 1

5.1.1 Resultat

5.1.1.1 Ekonomiskt sammandrag (Tkr)

	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024	Avvikelse
Statsbidrag	15 555	27 779	8 342	26 075	17 733
Avgifter och övriga intäkter	27 341	25 711	31 990	27 764	-4 225
Summa intäkter	42 897	53 490	40 332	53 839	13 507
Personal	-230 285	-261 419	-280 608	-279 959	649
Lokaler	-21 652	-22 627	-22 309	-23 695	-1 386
Material och tjänster	-167 663	-195 340	-181 193	-219 269	-38 076
Kapitalkostnader	-484	-484	-484	-499	-15
Summa kostnader	-420 083	-479 870	-484 594	-523 422	-38 828
Buffert (endast i budget)	0	0	-4 488	0	4 488
Nettokostnader	-377 186	-426 380	-448 750	-469 583	-20 833
Kommunbidrag	327 622	350 615	448 750	-448 750	
Resultat jämfört med kommunbidrag	-6 971	-7 524	0	-20 833	
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat	0	0	0	0	
Godkända "öronmärkta" projekt	0	0	0	0	
Resultat jämfört med tillgängliga medel	0	0	0	0	
Ackumulerat resultat		0	0	0	

5.1.1.2 Resultatanalys

Ekonomiska förutsättningar 2024

Individ- och familjeomsorgsnämndens kommunbidrag för 2024 var 448 750 tkr, varav 1 % (4 488 tkr) avsattes som en buffert för kostnader relaterade till vård utom hemmet. Trots detta slutade året med ett underskott på 20 833 tkr.

Kostnader för placeringar avseende barn och unga

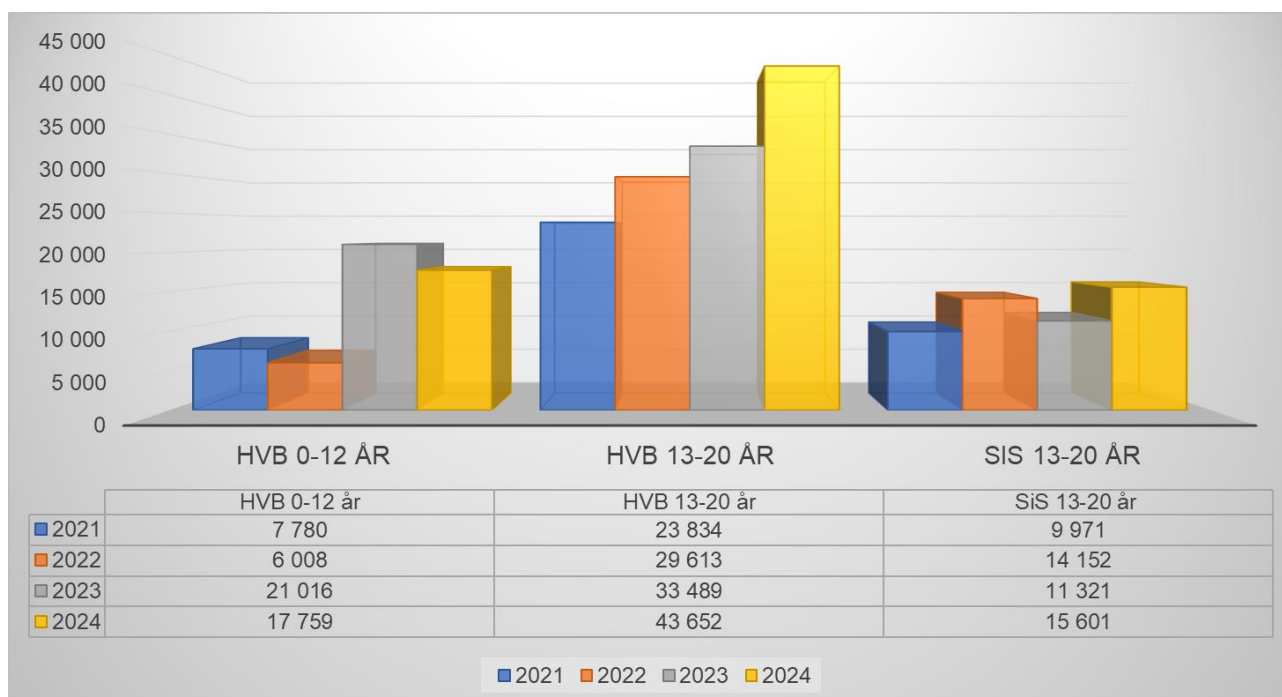
Kostnaderna för placeringar i Hem för vård eller boende (HVB) för barn och ungdomar i åldern 13–20 år har ökat avsevärt under 2024. Den främsta orsaken till kostnadsökningen är barn och ungdomar med mer komplex problematik som har lett till längre och dyrare vård. Problematik i form av våldsutsatthet, kriminalitet och brister i omsorgen har påverkat förutsättningarna att finna lämpliga jour- och familjehem. Detta har gjort att fler barn placerats på HVB, vilket generellt sett är en dyrare vårdform.

Den yngre gruppen placerade barn 0-12 år med komplex problematik på HVB- hem har varit betydligt högre än de senaste åren vilket också fått stor inverkan på det ekonomiska resultatet. Under hösten har antalet placerade stegvis minskat.

Under de senaste fem åren har antalet barn och ungdomar som aktualiseras för insatser kontinuerligt ökat. Denna ökning kan delvis förklaras av nya lagkrav som stärker barns rättigheter och en ökad medvetenhet om problematiken kring våld i hemmet. En stor del av vårdbehoven är direkt kopplade till våld i hemmet, vilket ofta gör placeringar i HVB eller familjehem nödvändiga för att säkerställa barnens trygghet och utveckling.

Utöver de vårdrelaterade behoven har den eskalerande gängproblematiken i samhället ytterligare bidragit till det ökade behovet av placeringar. Gängrelaterade riskfaktorer gör att fler barn och ungdomar behöver tas om hand för att skydda dem från destruktiva miljöer och ge dem möjlighet till en tryggare livssituation.

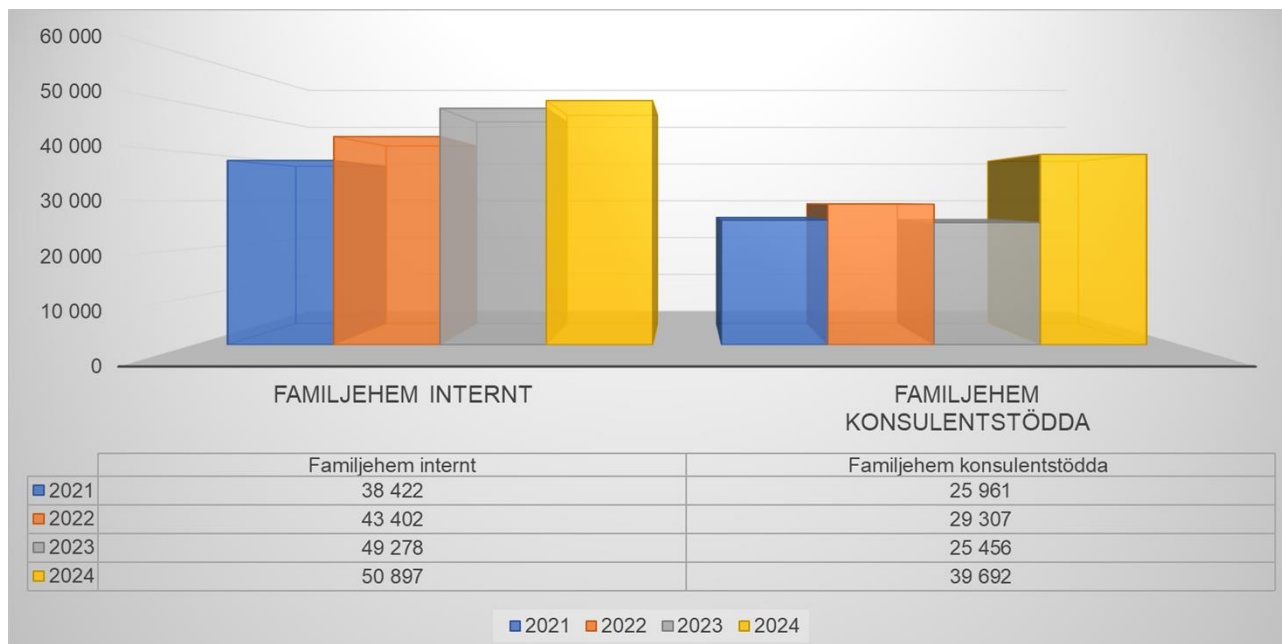
Nedan presenteras kostnadsutvecklingen för institutionsformerna HVB och SiS under de senaste 4 åren. Kostnadsökningen beror på ökad volym, ökade dygnskostnader och placeringslängd.

(Kostnader för HVB 0-12 år, HVB 13-20 år samt SiS perioden 2021-2024, i tkr)

Nämnden har också mött stora utmaningar med att rekrytera tillräckligt många egna jour- och

familjehem. Detta har lett till ett ökat beroende av externa placeringar, som ofta är dyrare och samtidigt mindre flexibla. Detta visar på behovet av strategiska satsningar av familjehemsrekrytering. I kostnaden för den interna familjehemsvården ingår även kostnaden för de barn som är vårdnadsöverflyttade (tidigare familjehemsplacerade).

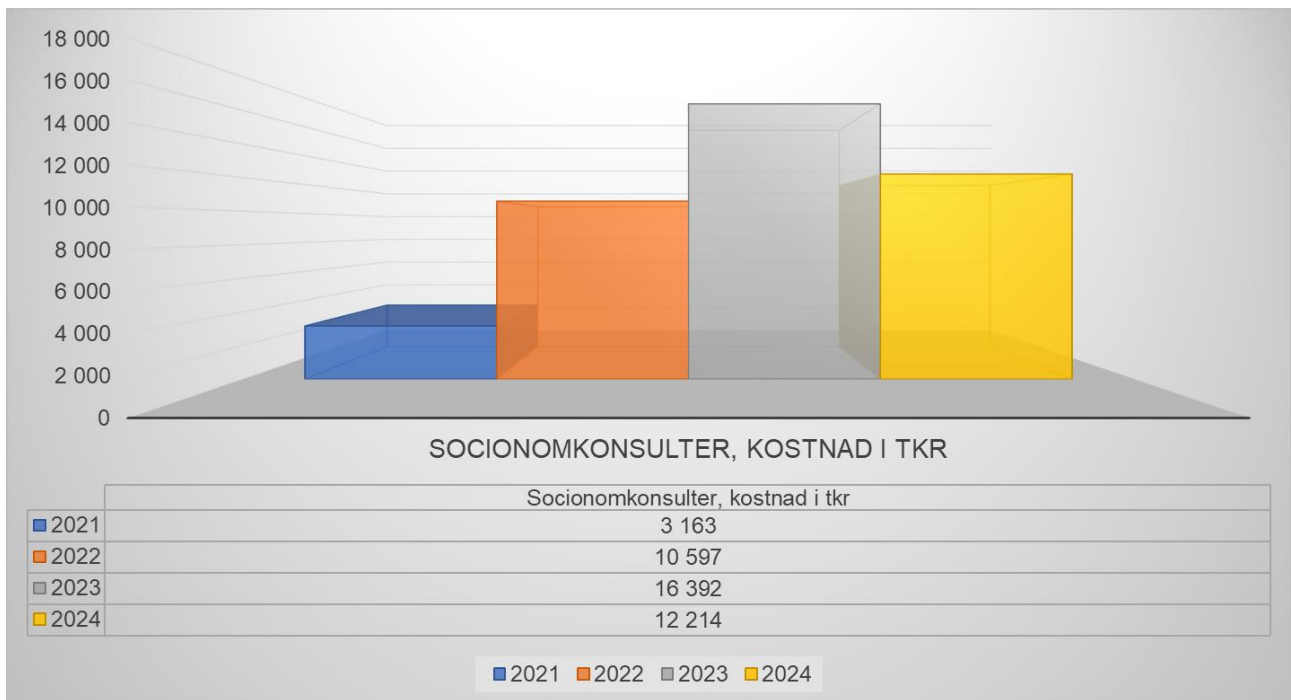
(Kostnader för interna familjehem inklusive vårdnadsöverflyttade barn samt konsulentstödda familjehem 2021-2024, i tkr)

Skyddat boende spelar en central roll som ett första och avgörande steg för att ge våldsutsatta kvinnor och barn det skydd och den trygghet de behöver. Den 1 april 2024 trädde en ny lagstiftning i kraft som tydligare reglerar skyddat boende som en formell placeringsform. Den nya lagen ställer krav på tillstånd för verksamheterna samt inför kvalitetsstandarder som ska säkerställa en trygg och professionell miljö för de boende. En av de mest betydande förändringarna i lagen är det förstärkta skyddet för medföljande barn som numera får ett eget placeringsbeslut. Detta medför betydligt ökade kostnader för nämnden. Under 2023 uppgick kostnaderna för dessa placeringar i skyddat boende till 6 532 tkr, men steg till 11 587 tkr år 2024.

Personalrelaterade kostnader

Under 2024 har nämnden lagt särskilt fokus på att minska antalet vakanser, med en prioritering på myndighetsutövningen inom området Barn och Familj.

Genom strategiska åtgärder har nämnden lyckats fylla flera av de vakanta tjänsterna. Dessa insatser har resulterat i en minskad användning av socionomkonsulter.

(Kostnader för socionomkonsulter perioden 2021-2024, i tkr)

Ekonomisk handlingsplan 2024

Under våren 2024 antog nämnden en handlingsplan med syfte att minska verksamhetens underskott och förbättra den ekonomiska situationen. Planen gav redan under året positiva resultat genom att minska det negativa ekonomiska utfallet.

Fokus långsiktigt har varit att genomföra vård och stöd i hemmiljö och inom barnets befintliga nätverk, vilket både stärker barnets trygghet och bidrar till att reducera kostnader.

En viktig del av planen var att intensivfiera rekryteringen av egna familjehem och göra placeringar i barnens egna nätverk. Under 2024 utvecklades även nya arbetssätt för att öka möjligheterna till nätverksplaceringar.

För att hantera den ekonomiska situationen har nämnden varit restriktiv med nyrekryteringar och valt att hålla flera tjänster vakanta, särskilt inom central administration. Detta var en medveten strategi för att minska kostnaderna utan att äventyra kärnverksamhetens kvalitet och genomförandet av handlingsplanen.

Ekonomiska effekter av handlingsplanen 2024

Jämfört med föregående år har handlingsplanen resulterat i följande kostnadsminskningar:

Minskade kostnader för HVB-placeringar (0–12 år): 3,2 miljoner kronor.

Minskade kostnader för socionomkonsulter: 4,2 miljoner kronor.

Minskade personalkostnader genom vakanshållning inom central administration och interna boenden: 2,4 miljoner kronor.

Total kostnadsminskning: 9,8 miljoner kronor.

Utöver dessa direkta kostnadsbesparingar har ytterligare positiva effekter identifierats:

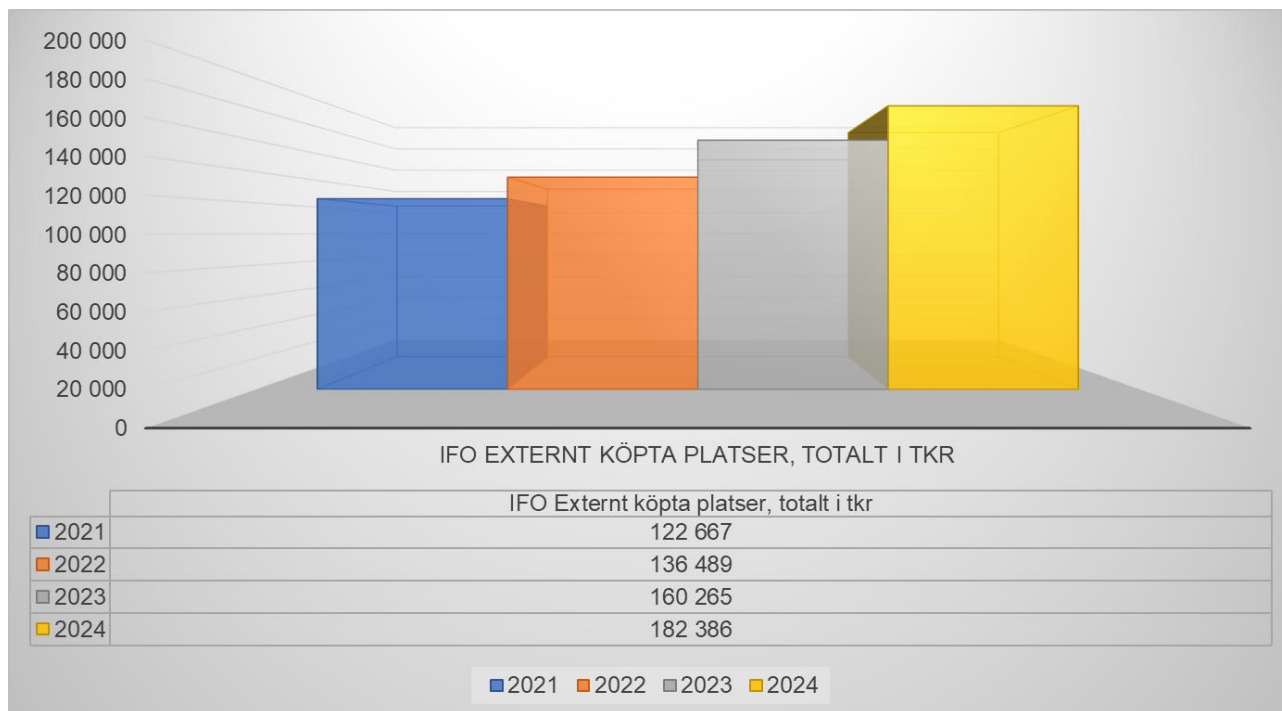
Effektivare ansökan och användning av statsbidrag, vilket har bidragit till finansiering av verksamheten.

Mer kontinuerliga och detaljerade uppföljningar av externa placeringar genom insatser av verksamhetscontrollern.

Handlingsplanens genomförda åtgärder bidrog till en betydande minskning av underskottet. Utan dessa insatser beräknas underskottet för verksamhetsåret 2024 ha uppgått till mellan 32 och 34 miljoner kronor.

Trots handlingsplanen kvarstod nämndens största utmaning: de kraftigt ökade kostnaderna för externt köpta vårdtjänster. Marknadsaktörernas prishöjningar översteg vida den normala uppräkningsen av kommunens budgetramar, vilket också påverkade ekonomin.

Nedan visas kostnader totalt för de externt köpta platserna.

(Kostnadsutveckling för all externt köpt vård för IFO perioden 2021-2024, i tkr)

Nämnden fortsätter att arbeta med implementeringen av handlingsplanen och utvärderar den löpande för att identifiera ytterligare insatser som kan optimera verksamheten och bidra till ekonomisk balans. Trots framstegen kvarstår utmaningar, och nämnden ansöker om att hela underskottet skrivs av för att skapa förutsättningar för en långsiktig hållbar ekonomi och fortsatt utveckling av verksamheten.

5.1.2 Verksamhetsanalys

Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Budget 2024	Bokslut 2024	Avvikelse
Central administration					
Intäkt	4 242	2 951	486	5 383	4 897
Kostnad	-16 719	-22 384	-22 308	-25 724	-3 416
Nettokostnad	-12 477	-19 433	-21 822	-20 341	1 481
Politisk verksamhet					
Intäkt	1	2	0	1	1
Kostnad	-1 856	-2 296	-2 758	-2 306	452
Nettokostnad	-1 855	-2 294	-2 758	-2 305	453
Allmän IFO-verksamhet					
Intäkt	7 564	8 775	11 683	15 169	3 486
Kostnad	-94 208	-109 713	-122 546	-121 002	1 544
Nettokostnad	-86 644	-100 938	-110 863	-105 833	5 030
Barn- och ungdomsvård					
Intäkt	13 767	19 510	8 509	18 211	9 702
Kostnad	-188 658	-209 435	-198 281	-242 110	-43 829
Nettokostnad	-174 891	-189 925	-189 772	-223 899	-34 127
Vård av vuxna					
Intäkt	9 380	11 958	11 049	11 911	862
Kostnad	-110 699	-125 748	-130 096	-129 116	980
Nettokostnad	-101 319	-113 790	-119 047	-117 205	1 842
Flyktingverksamhet					
Intäkt	7 943	10 294	8 605	3 164	-5 441
Kostnad	-7 943	-10 294	-8 605	-3 164	5 441
Nettokostnad	0	0	0	0	0
Buffert					
Intäkt	0	0	0	0	0
Kostnad	0	0	-4 488	0	4 488
Nettokostnad	0	0	-4 488	0	4 488
Totalt					
Intäkt	42 897	53 490	40 332	53 839	13 507
Kostnad	-420 083	-479 870	-489 082	-523 422	-34 340
Nettokostnad	-377 186	-426 380	-448 750	-469 583	-20 833

Individ- och familjeomsorgsnämnden redovisade ett underskott på 20 833 tkr för år 2024. En buffert på 1 % (4 488 tkr) avsattes och reserverades för att täcka kostnader för vård utanför hemmet. Tack vare både de anpassningar som nämnden genomfört och tillskott av medel kunde underskottet begränsas.

Den främsta orsaken till underskottet är ökade kostnader för externa placeringar inom familjehemsvård, Hem för vård och boende (HVB) samt institutionsvård under 2024.

Nämnden ansöker om att få hela underskottet på 20 833 tkr avskrivet.

5.1.2.1 Central administration

Central administration består av Förvaltningsledning, Kvalitet och utvecklingsenheten, Ekonomifunktion, HR-funktion samt Socialadministrativa enheten. I handlingsplanen utifrån befarat budgetunderskott fick förvaltningen ett uppdrag att se över effektivisering inom den centrala administrationen vilket resulterade i att två årsarbetare har hållits vakanta .

Nämnden har på samma sätt som de senaste åren köpt tjänster, stödfunktion Ekonomi från Arbetslivsnämnden. Detta omfattar ekonomichef, ekonom och ekonomiadministration.

Inför 2024 rekryterades en Controller som till 50% är verksamhetsstöd direkt riktat till Barn- och Familjecentrum, Ungdomscentrum och IFO Vuxens enheter. Controllern har bidragit till förbättrad uppföljning av verksamhet och ekonomi samt till en tät ansökning/bevakning och återrapportering av statsbidrag. Controllern har även kvalitetssäkrat upphandling av institutioner. Det senaste har varit värdefullt utifrån att kvalitet och vårdens innehåll på HVB-hem varit i fokus under 2024.

5.1.2.2 Politisk verksamhet

Politisk verksamhet består av kostnader för Individ- och familjeomsorgsnämnden samt 100 % nämndsekreterare.

5.1.2.3 Allmän IFO-verksamhet

Allmän IFO verksamhet

Verksamheten gör ett resultat på 5 030 tkr.

Allmän IFO-verksamhet avser medarbetare inom Barn och familj myndighetsverksamhet, myndighet Vuxen, Familjerätt, Familjehemsvård, Familjerådgivning och Gemensam mottagningsenhet.

Myndighetsutövning inom Barn och familj har en utmanande bemanningssituation men där kurvan under 2024 vänt både vad gäller antal vakanser och antal konsulter. Rekryteringar är gjorda som gör att vakanstalen och antalet konsulter kommer att minska ytterligare under 2025.

Avgångar socialsekreterare Barn och familj myndighet:

Går till	2024	2023	2022	2021
Annan kommun/landsting/region	3	3	11	5
Statlig verksamhet/bolag	2	1		
Privat verksamhet	1		1	
Inom Borås Stad	3		3	1
Annan tjänst inom IFO	4	2	3	2
Annan orsak (ex. pension, utköp)		1	3	2
Totalt:	13 st	13 st	21 st	10 st

Allmän IFO-verksamhet gör ett plusresultat utifrån att flera verksamhetsdelar arbetat för att lösa kortare vakanser och vikariebehov genom att planera den egna personalen samt att i vissa fall avvakta rekrytering.

5.1.2.4 Barn och ungdomsvård

Barn och ungdomsvård 0-20 år består av myndighetsutövning, institutionsvård, familjehemsvård, öppenvård och förebyggande insatser.

Antalet unika aktualiserade barn har ökat mellan 2023 och 2024 från 2774 till 2867. Trots att ökningen av aktualiserade barn är något mindre 2024 så är andelen aktualiserade barn och unga i Borås 10,2%, vilket är den högsta andelen sedan nämnden började mäta 2017. Detta belastar myndighetsverksamheten och poängterar vikten av dels förebyggande insatser inom nämnden och dels förebyggande och främjande insatser i Borås stads verksamheter som helhet.

Trenden är liknande i hela Sverige. Nationellt har det gjorts mätningar 2018 och 2021. Dessa år ökade antalet orosanmälningar med 27 % från 330 000 till 422 000. Landstäckande mätning har inte gjorts sedan dess men kommunala och regionala mätningar visar på fortsatt ökning. Många kommuner har andelstal som är högre än Borås.

Antalet barn och unga som behöver vård utanför hemmet har ökat under de senaste åren. Under 2024 har fokus varit att avsluta placeringar och överföra vården till hemmiljö eller barnets nätverk. Nya arbetssätt har införts för att mer strukturerat identifiera, motivera och stödja barnets nätverk.

Familjehemsvård

Antalet barn placerade i familjehem har successivt ökat under senare år, vilket belastar budgeten. För familjehemsplaceringar har nätverksplaceringar övervägts i första hand. Först när detta inte visar sig möjligt har man använt nämndens egna familjehem eller externt köpta familjehem som ett sista alternativ. Detta arbetssätt minskade inte bara kostnaderna för externa familjehemsplaceringar utan bidrog också till ökad kontinuitet och trygghet för barnet.

I jämförelse med föregående år ökade genomsnittspriset från 2 123 kronor per dygn till 2 560 kronor per dygn för externa familjehem. Dygnskostnaden för barn placerade i externa familjehem är i snitt dubbelt så stor som dygnskostnaden i interna familjehem och hem dit barnens vårdnad flyttats över.

Institutionsvård

Verksamheten hade ett underskott 2024 med 34 127 tkr. Detta beror till största delen på att ett antal barn med stora vårdbehov varit placerade under en lång period på externt HVB och SIS. Om man jämför 2023 med 2024 har antalet placeringsdygn ökat med 1400 dygn, vilket är en ökning med 13 %. Ökningen finns både inom barn 0-12 år och 13-20 år på HVB och SiS. För båda grupperna har kurvorna sakta börjat vända under hösten 2024.

Längden på placeringar i externa HVB har i jämförelse med förra året ökat från 170 dygn per barn till 197. Dygnskostnaden för institutionsvård har även ökat. Under året har ett antal barn i åldersgruppen 0-12 år kunnat omplaceras från HVB till konsulentstödda familjehem vilket minskat kostanden och förbättrat vården.

Skyddade boenden

Lagen om barn i skyddat boende har medfört en ökad kostnad då 24 barn, 0-17 år, omfattats av lagförändringen och placerats på skyddat boende sedan april 2024. Barnens rättigheter och behov har fått ett tydligare fokus.

Ungdomscentrum

Genom att starta upp Ungdomscentrum har nämnden fått ett större fokus på arbetet med unga med behov av stöd på grund av kriminalitet, missbruk och eller normbrytande beteende. Detta har initialt inneburit ökade kostnader för nämnden med fler placeringar på HVB och på Sis-institutioner. Utveckling har under året skett genom nya metoder och arbetssätt samt en nära samverkan och integrerat arbete med skola, polis och fritid. Målgruppen har på detta sätt fått ett bättre stöd, allvarlig

problematik har identifierats tidigare och verksamheten har i hög grad även bidragit till brottsförebyggande. Flera har stegvis kunnat tas hem och erbjudas öppenvård. På sikt räknar nämnden med att detta även ska ge kostnadseffektivitet och minskade kostnader för institutionsvård.

5.1.2.5 Vård av vuxna

Vård av vuxna består av institutionsvård, familjehemsvård och interna öppenvårdsinsatser för vuxna och unga vuxna med beroendeproblematik. Även personer med problematik kring hemlöshet och kriminalitet kommer i fråga för verksamheten.

Verksamhetsområdet gör ett plusresultat på 1 842 tkr. Antal vård dygn för målgruppen 21 år och äldre har minskat vilket är en effekt av ett medvetet arbete med att korta placeringstiden där det bedömts möjligt och gynnsamt för den placerade.

Nämnden ser en ökning av personer med samsjuklighet vilket medför resurskrävande insatser och ökade kostnader för placeringar inom HVB, Hem för vård och boende. Arbete pågår för att tillmötesgå behoven genom hemmaplanslösningar. För 2025 finns planer att starta upp ett integrerat arbetssätt tillsammans med Sociala omsorgsförvaltningen. Målsättningen är att höja kompetensen och hitta bättre stödinsatser på hemmaplan för målgruppen och minska kostnader för externa placeringar.

Yxhammarmottagningen och Mini Maria har fått en ökning av självsökande personer med spelmissbruk. Vräkningsförebyggande enheten har under fler år haft ett markant ökat ärendeflöde men har under 2024 minskat med 144 ärenden.

Stödboendet Klintesväng har under 2024 arbetat målmedvetet för en högre genomströmning genom ett utslussningsarbetet till träningslägenheter. Klintesväng och Boendesociala enheten (BSE) samt Boendecoach har utarbetat en tydlig arbetsinriktning i arbete med Bostad först. Vi ser en positiv utveckling där fler personer lämnat bostadslöshet under året.

Under 2024 har det skett en ökning av öppenvårdsinsatser. Institutionsplaceringarna har minskat trots fler aktualiserade personer vilket är i rätt riktning och verksamhetsområdet har minskat institutionskostnaderna från 48 422 tkr 2023 till 43 825 tkr 2024. Ökning av öppenvårdsinsatser är ett resultat av fler ansökningar till det mobila öppenvårdsteamet. Samtliga öppenvårds- och utförarverksamheter har budget i balans.

Kaptensgatan har under 2024 genomgått ett omställningsarbete utifrån att 2 av 4 fastigheter sagts upp av fastighetsägaren. De berörda hyresgästerna har erbjudits eget hyreskontrakt eller sociala andrahandskontrakt. För dessa personer ges ett fortsatt boendestöd av Kaptensgatans personal. Omställningen har inneburit vissa merkostnader.

Det pågår en dialog med tjänstemän från IFO, SOF och VÄF rörande de hyresgäster som har insatser från alla tre förvaltningarna för att säkerställa vårt gemensamma ansvar med brukaren i centrum.

Ungdomscentrum har även riktat sig till målgruppen 21-23 år, vilket gör att en del unga vuxna över 20 år fått stöd via Ungdomscentrum. Målgruppen kommer att ses över under våren 2025.

5.1.2.6 Flyktingverksamhet

Flyktingverksamhet består av verksamhet för ensamkommande barn och barn i behov av stöd till asylsökande familjer. Verksamheten finansieras helt genom statsbidrag för heldygnsvård via Migrationsverket.

5.1.2.7 Övrig verksamhet

Individ- och familjeomsorgsnämnden bedriver ingen övrig verksamhet.

5.1.2.8 Buffert

En buffert på 4 488 tkr är avsatt och täcker en del av underskottet i verksamheten.

5.1.3 Riktade stats- och EU-bidrag

Tkr			
Bidragsgivare	Ändamål	Totalt beviljat bidrag	Redovisat bidrag under 2024
Socialstyrelsen	Motverka hemlöshet enligt metoden "Bostad först"	720 tkr	720 tkr
Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFOF)	Förstärkt föräldraskapsstöd - förebygga kriminalitet bland barn och unga	3 328 tkr	1 208 tkr
SKR och Staten	Insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2024	1 087 tkr	1 167 tkr
Socialtjänsten	Socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens beredskap	181 tkr	181 tkr
SKR och Staten	God och nära vård	500 tkr	500 tkr
SKR och Staten	Omställning till en långsiktigt hållbar, förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst	650 tkr	650 tkr
Socialstyrelsen	Skolsociala team	678 tkr	418 tkr
Polismyndigheten	Stöd till verksamhet för avhoppare	2 114 tkr	2 114 tkr
Socialstyrelsen	Förbereda kommunerna i införandet av ett nytt socialtjänstdataregister	304 tkr	304 tkr
Socialstyrelsen	Insatser som avser barn som löper risk att begå brott i miljöer kopplade till organiserad brottslighet	3 827 tkr	3 455 tkr
Migrationsverket	Flyktingmottagning ensamkommande barn pågående	0	0
Summa		13 389	10 717

Rapport ej verkställda gynnade beslut kvartal 4 föregående år

Individ och familjeomsorgsnämndens beslut

Individ- och familjeomsorgsnämnden beslutar att godkänna redovisning av ej verkställda gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL t o m den 31:a december 2024.

Sammanfattning

Fjärde kvartalet 2024 är det totalt 11 gynnande beslut som rapporterats som ej verkställda, sex fler än under föregående kvartal. Sju av dem finns inom Barn och familj-området medan fyra rör ungdomar eller vuxna. Antalet är högre än vid förra rapporteringen, men fortfarande betydligt lägre än antalet ej verkställda gynnande beslut varit historiskt sett. De beslut som inte verkställts inom tre månader under året har främst gällt kontaktfamilj och andrahandskontrakt med boendesocial insats.

I jämförelse med tidigare år så är det ett mycket lågt antal, 39 stycken, ej verkställda beslut som rapporterats totalt under 2024. Föregående år rapporterades 76 ej verkställda beslut, vilket innebär en minskning med över 50%. Förändrade arbetssätt och ett idogt arbete med att rekrytera olika typer av uppdragstagare ligger till grund för det minskade antalet.

Barnkonsekvensanalys

Barnperspektivet beaktas i varje enskilt ärende som rör barn. Då ett beslut om insats inte kan verkställas inom rimlig tid övervägs andra insatser eller alternativa lösningar för att tillgodose den enskildes behov oavsett om insatsen gäller barn, familj, ungdom eller vuxen. Detta för att minimera eventuella negativa konsekvenser för den enskilde.

Beslutsunderlag

1. Slutrapport kvartal 4, 2024

Samverkan

Ärendet samverkas, 2025-02-11, med de fackliga organisationerna.

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen, KS.diarium@boras.se
2. Stadsrevisionen, SRE.diarium@boras.se

Maria Hyllstam
Ordförande

Hans Abrahamsson
Förvaltningschef

2025-01-29

Maria Svensson
Handläggare**Redovisning av ej verkställda gynnande beslut enligt
4 kap.1 § SoL t.o.m. den 31:e december 2024**

Nämnd	Inga ej verkställda beslut	Ej verkställda beslut	Typ av insats	Antal dagar sedan beslut	flicka/ pojke/ kvinna /man
IFO Barn och familj		1	Kontaktfamilj	972	P
		1	Kontaktfamilj	490	P
		1	Kontaktfamilj	346	P
		1	Kontaktfamilj	107	F
		1	Intern öppenvård	116	F
		1	Intern öppenvård	116	P
		1	Vård enligt SoL	99	F
IFO Ungdom och vuxen		1	Mini-Maria	101	M
		1	Intern öppenvård	122	K
		1	Intern öppenvård	113	M
		1	Intern öppenvård	112	M

Sammanställning

Fjärde kvartalet 2024 är det totalt 11 gynnande beslut som rapporterats som ej verkställt, sex fler än under föregående kvartal. Sju av dem finns inom Barn och familj-området medan fyra rör Ungdomar eller vuxna. Sju av besluten rör pojkar/män och fyra beslut gäller flickor/kvinnor. Antalet är högre än vid förra rapporteringen, men fortfarande betydligt lägre än antalet ej verkställda gynnande beslut varit historiskt sett över tid.

Kontaktfamiljer

I ärendet med flest antal ej verkställda dagar har barnet särskilda behov, vilket gör det svårt att hitta rätt uppdragstagare. Familjehemscentrum har vid flera tillfällen hittat lämpliga matchningar men där kontaktfamiljerna valt att tacka nej på grund av oro att inte kunna möta barnets behov.

Ytterligare två av barnen som väntar på kontaktfamilj har särskilda behov, vilket är svårt att matcha. I det ena ärendet finns även annan oro som försvårar matchningen mellan barn och kontaktfamilj. Båda familjerna har stöd genom pågående öppenvårdsinsatser.

I det fjärde ärendet har familjen återtagit ansökan, men utifrån missförstånd mellan socialsekreterare och metodhandledare har ärendet inte avslutats i verksamhetssystemet, vilket medfört att ärendet rapporterats som ej verkställt då det i realiteten återtagits.

Intern öppenvård

En familj med två barn fick på grund av olyckliga omständigheter vänta nästan fyra månader på att komma igång med den beviljade öppenvårdsinsatsen. Orsaken var semesterperiod, sjukdom hos personalen, arbetsbelastning samt att familjen endast kunde ha uppstartsmötet ett visst klockslag en viss veckodag, vilket även det fördröjde att insatsen verkställdes. Insatsen har nu varit igång sedan oktober 2024.

Vård enligt SoL

Ungdomen var placerad på HVB men som ett led i vårdkedjan planerades för en familjehemsplacering. Ungdomen önskade bli placerad inom ett visst geografiskt område, men när det inte fanns något lämpligt familjehem inom det området så utvidgades det geografiska området. HVB-placeringen avslutades dock strax innan jul då familjen inte längre samtyckte till insatsen och kriterier för en LVU-placering fanns inte.

Mini-Maria

Utredning inleds i juni 2024 utifrån inkommen anmälan, parallellt begärs också ett yttrande av åklagaren enligt Lagen om unga lagöverträdare. I samtal med ungdomen en månad senare önskar han påbörja öppenvårdsinsats på Mini Maria under utredningens gång, Mini Maria föreslås också som ungdomsvård till åklagaren. I juli fattas ett gynnande beslut om Mini Maria. Vid flera samtal med ungdomen under augusti månad uppger han att han inte vill börja på Mini Maria innan verkställandet av ungdomsvård. Dock har socialsekreteraren missat att upphöra det gynnande beslutet, vilket görs först i oktober, varpå ärendet överskridit tre månader och därmed rapporteras som ej verkställt gynnande beslut.

Boendesocial insats med andrahandskontrakt

flyttade in i boendesocial insats med andrahandskontrakt 2024-10-01 efter att ha bott på Klintesväng i avvaktan på att få boendesocial insats med andrahandskontrakt. Klintesväng är ett nyktert och drogfritt boende för personer med missbruksproblem. Således bedöms personen haft sitt behov tillgodosett av boende under väntetiden.

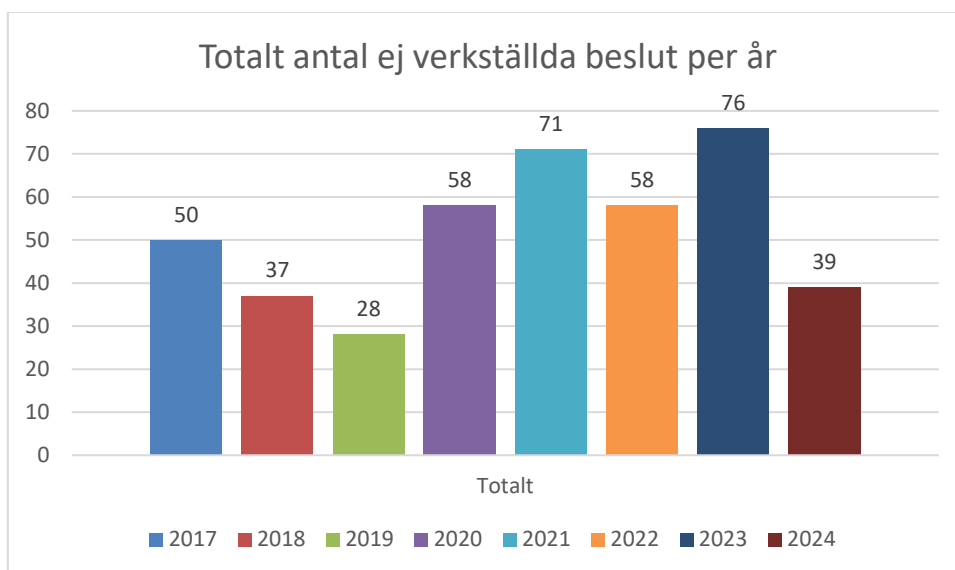
Intern öppenvård

En kvinna har ett gynnande beslut hos Yxhammarmottagningen, men hon har inte kommit på planerade tider och har inte heller varit möjlig att nå. Eftersom planering för uppstart av insats inte varit möjlig och hon inte kunnat nås har biståndet nu upphört.

Ett annat gynnande beslut gäller andrahandskontrakt med boendesocial insats där man inte hittat ett lämpligt boende inom tre månader. Mannen har fått sina behov tillgodosedda genom boende på Klintesväng under tiden.

Ett av de gynnande öppenvårdsbesluten gäller en man som beviljats mobilt behandlingsteam. Innan mobila behandlingsteamet hunnit starta upp insatsen häktades mannen och han är numera på anstalt. Beställningen skulle då återkallas och insatsen avslutas, vilket inte var möjligt på grund av teknikaliteter i verksamhetssystemet. Det har medfört att ärendet rapporterats som ej verkställt då det i realiteten avslutats.

Analys 2024

Ur ett lite längre tidsperspektiv har antalet ej verkställda beslut varierat över tid. 2020 ökade de ej verkställda besluten kraftigt. Och sedan dess har antalet varit relativt högt, men varierat vartannat år. Under 2024 har antalet minskat betydligt och är den lägsta nivån sedan 2019.

Typen av ej verkställda beslut har varierat över tid, men de flesta handlar om beslut om insatsen kontaktfamilj. Inom ramen för arbetssättet Signs of Safety i syfte att stärka barns rättigheter och tillgång till det egna nätverket görs en bredare kartläggning av personer i barnets närhet, vilka eventuellt kan stödja både barnet och familjen. På så sätt har behovet av insatser där nämnden är beroende av uppdragstagare minskat. Effekten av ovanstående är att ej verkställda beslut gällande uppdragstagare har minskat betydligt. Tidigare år har det varit betydligt fler insatser som rört olika typer av uppdragstagare.

Det pågår ett omfattande och kontinuerligt arbete att rekrytera och utreda nya uppdragstagare, vilket har gett resultat. Det är dock generellt sett svårt att hitta nya uppdragstagare som är lämpliga utifrån barnens behov, särskilt om det är flera syskon som önskar en och samma kontaktfamilj eller om det finns specifika behov. Matchningen är viktig för att insatsen ska fungera bra över tid, men det kan ta tid att hitta lämpliga uppdragstagare, varpå verkställigheten av beviljade insatser kan dröja.

Inom vuxenområdet är det främst beslut gällande boendesocial insats med andrahandskontrakt som ej verkställts. Flertalet av klienterna har bött på Klintesväng i väntan på andrahandskontrakt och flera av dem har tackat nej till de bostäder som erbjudits. Dock har bostadsmarknaden öppnat upp lite och det har under året varit lättare att få tag i matchande lägenheter, vilket resulterat i färre antal ej verkställda beslut om andrahandskontrakt än tidigare år. I övrigt beror de ej verkställda besluten på att ett antal klienter inte kommit på planerade besök eller inte nåtts efter att beslut fattats. Handläggarna har avvaktat med att avsluta ärendet längre än tre månader i hopp om att insatsen skulle kunna verkställas.

Intern kontrollplan – uppföljning

Individ och familjeomsorgsnämndens beslut

Individ- och familjeomsorgsnämnden godkänner rapporten Uppföljning intern kontrollplan IFON, 2024 samt översänder den till Kommunstyrelsen och Stadsrevisionen.

Sammanfattning

Varje nämnd ska inom sitt område ansvara för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som Kommunfullmäktige har bestämt, samt de lagar och föreskrifter som gäller för nämndens verksamhet. Nämnden har ansvar för att årligen fastställa en intern kontrollplan för att följa upp att det interna kontrollsystemet fungerar.

Individ- och familjeomsorgsförvaltningen har genomfört intern kontroll utifrån den plan som antogs av Individ- och familjeomsorgsnämnden för 2024.

Uppföljningen visar på att riskerna omhändertas på olika sätt i verksamheten. Samtliga kontrollmoment har genomförts och analyserats.

Analys av de kontroller som genomförts visar överlag på ett gott resultat och redovisas i sin helhet i bifogad uppföljningsrapport.

Barnkonsekvensanalys

Nämndens uppföljning av intern kontrollplan innefattar uppföljning av de risker som tidigare identifierats. Barnperspektivet omhändertas i riskanalysen som ligger till grund för den interna kontrollplanen.

Beslutsunderlag

1. Uppföljning intern kontrollplan, IFON, 2024

Samverkan

Ärendet samverkas 2025-02-11 med de fackliga organisationerna.

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen, KS.diarium@boras.se
2. Stadsrevisionen, SRE.diarium@boras.se

Maria Hyllstam
Ordförande

Hans Abrahamsson
Förvaltningschef

Uppföljning Intern kontroll 2024

Individ- och familjeomsorgsnämnden

1 Inledning

Varje nämnd ska inom sitt område ansvara för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som Kommunfullmäktige har bestämt, samt de lagar och föreskrifter som gäller för nämndens verksamhet. Nämnden har ansvar för att årligen fastställa en intern kontrollplan för att följa upp att det interna kontrollsystemet fungerar.

Intern kontroll avser samtliga rutiner och processer för att säkerställa att kommunens verksamhet bedrivs effektivt, korrekt och för att säkra kommunens tillgångar och förhindra förluster. Intern kontroll är till för att skydda personalen mot oerättigade misstankar om oegentligheter. Intern kontroll är inte endast ett medel för att motverka omedvetna fel eller felaktigt handlade, utan fyller även en förebyggande och normbildande funktion. Den interna kontrollen är även ett ledningsverktyg för både den politiska och den professionella ledningen och är en integrerad del i organisationens styrsystem.

Det är inte möjligt att granska alla rutiner och system utan vissa kontrollmoment väljs årligen ut till en intern kontrollplan.

Individ- och familjeomsorgsförvaltningen har genomfört intern kontroll utifrån den plan som antogs av Individ- och familjeomsorgsnämnden för 2024 och redovisar iakttagelser och slutsatser i denna uppföljningsrapport. Utifrån 2024 års uppföljning har inte några åtgärder planerats.

2 Uppföljning Intern kontrollplan

2.1 Styrning och ledning

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment och kontrollmetod	Analys 2024	Åtgärd
Barnrättsperspektivet	Risk att inte ta tillvara barnets rätt på grund av att det saknas arbetsmetoder att kontrollera barnperspektivet, vilket kan leda till att barn drabbas. Risk att barnrättsperspektivet inte omhändertas inom alla processer.	Följa upp om barnrättsanalys gjorts i ärenden till nämnden. Att granska tio slumpvis utvalda ärenden till nämnden.	Utifrån ett urval av ett nämndsärende per månad har 10 ärenden granskats. I 8 av 10 ärenden har en barnrättsanalys gjorts, alltså i majoriteten av ärendena. I de två ärenden där barnrättsanalys inte gjorts bedöms att det inte varit relevant utifrån sakfrågan. Barnrättsperspektivet beaktas i relevanta ärenden, vilket är bra.	

2.2 Personal

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment och kontrollmetod	Analys 2024	Åtgärd
Hot och våld	Risk för hot och våld inom det sociala arbetet på grund av hårdare samhällsklimat.	Uppföljning av tillbud och arbetsskador genom Systematiska arbetsmiljöarbetet Uppföljning, dialog och analys görs i samband med Skyddskommitté varje halvår.	Under 2024 har antalet tillbud kopplat till hot och våld ökat med 21 % i jämförelse med 2023. Förvaltningens samverkansgrupp följer statistiken på detaljnivå månadsvis och gör en större analys varje halvår. Berörda enhetschefer arbetar systematiskt för att omhänderta samtliga tillbud samt arbetar med åtgärder för att minska risken att fler tillbud inträffar.	
Arbetsmiljö	Risk för ökad arbetsbelastning på grund av volymökningar, vilket kan leda till försämrad arbetsmiljö.	Kontrollera om det finns en korrelation mellan ärendebelastning och försämrad arbetsmiljö inom myndighetsutövningen. Att jämföra ärendebelastningen med det upplevda måendet.	Myndighetsutövning Barn och familj har de senaste åren haft en tuff arbetsbelastning. Tack vare intensivt arbete med att rekrytera och behålla socialsekreterare så är idag antalet vakanser färre och därmed också en bättre arbetsbelastning. Nämnden har arbetat med flertalet psykosociala arbetsmiljöinsatser för dessa grupper, vilket gett mätbara resultat som visar på en bättre arbetsmiljö och mer välmående för medarbetarna.	
Rekrytering	Risk för svårigheter att rekrytera medarbetare på grund av nationell brist och hög konkurrens, vilket kan leda till personalbrist.	Följa upp utfallet av rekryteringsinsatser och vilka konkurrenssituationer som påverkar rekryteringen i syfte att ta reda på vad svårigheterna består i och på så sätt förbättra attraktiviteten. Att sammanställa antal annonser, antal sökande med kompetens samt hur många som erbjudits tjänst men tackat nej och i så fall orsaken till det.	Under 2024 har nämnden arbetat intensivt med diverse marknadsföringskampanjer i sociala medier och vi kan se att vi har haft fler sökande till våra utannonserade tjänster samt fler sökande med rätt utbildningsbakgrund. Flera sökande anger att man sökt tjänsten efter att ha sett oss i sociala medier och att vi marknadsför metoden Signs of safety nämns som en bidragande orsak till att man sökt tjänst hos oss. Det är enbart två personer som tackat nej till erbjuden tjänst, den ena på grund av lön och den andra på grund av behovet att kunna sluta kl16.	
Introduktion	Risk att förlora socialsekreterare på grund av bristande introduktion och mentorskap, vilket kan leda till personalbrist i verksamheten. I verksamheterna sker en väl genomtänkt introduktion. Uppföljning av tidigare interna kontrollplaner visar på god och omfattande introduktion utom i enstaka fall. Då verksamheten i dagsläget har ett antal	Säkerställa att nyanställda fått en god introduktion inom myndighetsutövningen. Att gå igenom checklisten med samtliga nyanställda som arbetat minst fyra månader för att ta reda på om de fått alla delar samt undersöka om hen fått en utsedd	Samtliga nyanställda inom myndighetsutövningen har hunnit med merparten av alla introduktionsdelar inom rätt period samt fått en mentor utsedd. Ansvar för de olika delarna av introduktionen är fördelade mellan enhetschef, metodhandledare, mentor och medarbetaren själv.	

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment och kontrollmetod	Analys 2024	Åtgärd
	vakanser och svårigheter att rekrytera, vilket innebär hög arbetsbelastning för personalgruppen, finns en risk för tidsbrist i samband med att introduktion ska genomföras. En god introduktion är avgörande för att ny personal skall uppnå god kvalitet i sitt arbete.	person som ansvarat för grundintroduktionen.		

2.3 Egen verksamhet

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment och kontrollmetod	Analys 2024	Åtgärd
Lägre kvalitet	Risk för att kvaliteten blir lägre på grund av låg bemanning/volymökningar, vilket kan leda till brister i rättssäkerheten.	Följa upp att utredningens längd följer lagstiftning/sker inom rimlig tid inom myndighetsutövningen. Genom att ta fram och analysera statistik gällande utredningstider från verksamhetssystemet Viva.	<p>Barnskyddsutredningar Utredningar gällande barns behov av skydd eller stöd ska bedrivas skyndsamt och vara slutförd senast inom fyra månader. Den lagstadgade tidsgränsen ska inte ses som en normal utredningstid utan som en bortre gräns. Finns det särskilda skäl får socialnämnden besluta att förlänga utredningstiden för viss tid.</p> <p>Vid uppföljning av utredningarnas längd kan konstateras att 58 av de totalt 1533 BBiC-utredningar som avslutats under 2024 har överskridit lagstiftningens krav om fyra månader. 2022 var det 4 %, 2023 var det 2 % och under 2024 var det 3,8 %.</p> <p>Beslut om förlängd utredningstid har fattats avseende fyra av utredningarna.</p> <p>Medel av utredningstiden var 96 dagar, vilket är i nivå med de två föregående åren. Det är också i nivå med det nationella medeltalet av utredningstid, vilket var 99 dagar under 2023.</p> <p>Vid en genomgång av utredningar med utredningstid som överskrider fyra månader konstateras att orsakerna till det är flera. Socionomkonsulter har inte fullföljt sina arbetsuppgifter och avtal har hävts av dessa orsaker. Socionomkonsulter har inte delegation att fatta beslut. De har ibland lämnat in utredningar sent för genomläsning till metodhandledarna, och metodhandledare har haft kort tidsfrist och varit tvungna att prioritera mer akuta ärenden. Att det varit vakanser inom arbetsledningen hos barn och familj har även inverkat då det gäller metodstöd i utredningsarbetet. Verksamheten har genomfört ett omfattande</p>	

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment och kontrollmetod	Analys 2024	Åtgärd
			<p>implementeringsarbete med nya metoder vilket tagit mycket tid och kraft från verksamheten samtidigt som mycket tid även gått till introduktion då många nya medarbetare anställts under 2024. Vid en analys kan uttydas att stor del av utredningarna med överskriden utredningstid avslutades under våren 2024. Under hösten är det få, vilket tyder på att flera av orsakerna avhjälpes under året. När utredningarna har överskridit tidsfristen har avvikelser rapporterats, vilket innebär att orsakerna utreds och blir en del i nämndens ständiga förbättringsarbete.</p> <p>Utredning gällande unga vuxna och vuxna Gällande utredningar inom vuxenområdet finns inte något specifikt tidsgräns utan utredningen ska ske skyndsamt och inom rimlig tid. Enligt förvaltningslagen kan dock klient begära beslut i ärendet efter 6 månader. Statistiken gällande utredningarnas längd inom utredningstyper för unga vuxna/vuxen-utredningar visar ett medel på 44, vilket är i nivå med föregående års medel.</p> <p>Av de 738 utredningar som berör unga vuxna/vuxen och övriga vuxna och som avslutats under 2024 är det 20 som pågått i mer än 6 månader. Det motsvarar 2,7 % av samtliga utredningar, vilket är färre än föregående år.</p> <p>Vid en noggrann granskning av utredningarna gäller flertalet ansökningar om boende efter avtjänat fängelsestraff eller stöd att ordna långsiktigt boende. Utredningstiden har varit lång på grund av att klienten ansökt i väldigt god tid innan villkorlig frigivning, att klienten haft andra boendeinsatser som förlängts under utredningstiden eller att klienten har rättspsykiatrisk vård och processen för öppen rättspsykiatrisk vård innefattar boende, men är ofta en långdragen process. Ytterligare orsaker är att ett fåtal av utredningarna har lett till beslut, men tekniskt sett har utredningarna inte avslutats i verksamhetssystemet eller att klienten inte gått att nå varpå utredningstiden blivit långdragen. Arbetssätten då klient inte kan nå trots hög aktivitet i ärendet ska ses över och kommer eventuellt att innebära att utredningar avslutas tidigare.</p> <p>Utredningarna inom vuxenområdet bedöms ske inom rimlig tid med undantag av ett fåtal ärenden där det finns en naturlig orsak till den långa utredningstiden.</p>	

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment och kontrollmetod	Analys 2024	Åtgärd
		<p>Följa upp antalet inledda utredningar i förhållande till antal anmälningar inom barn och ungaområdet.</p> <p>Genom att ta fram och analysera statistik från verksamhetssystemet Viva.</p>	<p>I november 2022 gav Socialstyrelsen ut en rapport: Anmälningar om barn som far illa eller misstänks fara illa 2021 - Uppföljning och analys av utvecklingen. Rapporten innefattar en kartläggning och en bild av utvecklingen som skett sedan förra rapporten som publicerades 2018. Enligt rapporten har det skett en kraftig ökning av anmälningar nationellt, vilket stämmer överens med utvecklingen i Borås Stad. Tröskeln för att göra en anmälan är låg och innebär inte per automatik att barn far illa. Därför inleds inte alltid en utredning då anmälan inkommer.</p> <p>Enligt nationell statistik för 2021 var det 29% av anmälningarna som ledde till att utredning inleddes. Vid en granskning av antalet inkomna anmälningar och inledda utredningar inom vår förvaltning kan konstateras att cirka 31% av anmälningarna ledde till utredning under 2022. Sedan dess har andelen inledda utredningar minskat till 26% under 2024.</p> <p>När det gäller andel anmälningar som hanterades i en utredning, dvs. inleddes eller kopplades till pågående utredning, så var det 55% under 2021 enligt den nationella statistiken. Inom vår förvaltning var det under 2022 cirka 58% vilket minskade till 54 % under 2023 och ner till 48% under 2024.</p> <p>Även om andelen minskat kan konstateras att både andelen inledda utredningar och andelen anmälningar som utretts är rimlig.</p>	
		<p>Följa upp den tid det tar från beslut till verkställighet inom intern öppenvård barn och unga.</p> <p>Genom att ta fram och analysera statistik från verksamhetssystemet Viva.</p>	<p>Medel av antal dagar som det tar från att ett beslut fattas gällande intern öppenvård till det att insatsen verkställs var 33 dagar under 2022. Under 2022 och 2023 fokuserade Dialogcentrum på ärendegenomgångar och arbetade aktivt och systematiskt med att korta ner insattiderna utifrån måluppfyllelse. Under 2023 var medel 25 dagar och under 2024 har tiden från beslut till verkställighet minskat till 21 dagar. Anledning till att uppstartstiden ytterligare minskat beror delvis på att Ungdomscentrum startat där myndighet och utförare finns under samma paraply. Här sker en nära dialog, samverkan sker dagligen och underlättas genom en nära lokalisering och gemensam struktur gällande arbetsledning. Det är mycket positivt att den interna öppenvården har en genomströmning av ärenden och kan starta beviljade insatser snabbt.</p>	

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment och kontrollmetod	Analys 2024	Åtgärd
BoU mötet med barnet	Risk att handläggaren inte träffar barnet i utredningen och i uppföljningar av insatser på grund av bristande rutiner/hög arbetsbelastning, vilket kan leda till att barnet inte blir delaktigt/att fel beslut fattas.	<p>Uppföljning av om handläggaren träffar barnet under utredningen och i uppföljningen av insatser</p> <p>Uppföljning av statistik gällande BBiC-variablerna samt analys av resultatet.</p>	<p>Verksamheten hade två förbättringsmål inför året:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enskilda samtal och möten med barn vid utredningsprocessen ska öka till 65 % på totalen. • Enskilda samtal och möten med barn vid uppföljning av öppna insatser ska öka till 60 % på totalen. <p>Utdata har hämtats in i verksamhetssystemet och under hösten har enhetschefer sammanställt resultat och arbetat med analys tillsammans med medarbetare på APT.</p> <p>När det gäller enskilda samtal/möten med barn under utredningsprocessen så visar resultaten på en ökning från 56 procent till 62 procent. Verksamheten har nästan nått utsatt förbättringsmål. Resultatet ligger på cirka 60-80 procent på de äldre barnen.</p> <p>När det gäller enskilda samtal/möten med barn vid uppföljning vid öppenvårdsinsatser så var det en försämring av resultatet, från 50 procent föregående år till 43 procent 2024.</p> <p>Det positiva resultatet gällande samtal och möten med barn under utredningsprocessen härleds till arbetet med Signs of Safety och barnkonsekvensanalys. Socialsekreterarna har fått tillgång till praktiska arbetsmetoder för att medvetandegöra barns delaktighet. Det försämrade resultat av uppföljning av öppenvårdsinsatser kan bero på en otydlighet när socialsekreteraren ska fylla i variablerna i verksamhetssystemet. Enligt gemensam rutin mellan myndighet och öppenvård ska familjebehandlaren inom öppenvården ha barnsamtal vid uppföljningen. Då inte socialsekreterarna själva har barnsamtal så kan de fylla i att inget samtal har skett, vilket blir missvisande.</p> <p>Den systematiska uppföljningen kommer även ske under 2025 där samma förbättringsmål kvarstår och aktiviteter i verksamhetsplanen syftar till att öka barns delaktighet. Barn- och familjecentrum kommer se över detta tillsammans med öppenvården.</p>	

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment och kontrollmetod	Analys 2024	Åtgärd
Rekrytering Familjehem	Risk att inte kunna rekrytera och behålla familjehem på grund av bristande samhällsengagemang hos medborgarna/förändrade samhällsstrukturer, vilket kan leda till att insatsen familjehem inte kan verkställas eller att kostnaderna ökar för att det inte finns interna familjehem att tillgå.	<p>Uppföljning av antal interna familjehem.</p> <p>Att ta fram statistik gällande antal familjehem från verksamhetssystemet Viva.</p>	<p>Statistik gällande antal interna/externa familjehem tas fram och följs varje tertiäl.</p> <p>I december 2024 var det totalt 72 interna familjehem som har ett eller flera barn boende hos sig. Här innefattas både nätverkshem, jourhem och familjehem. Antalet familjehem har minskat något de senaste månaderna.</p> <p>Förvaltningen har startat upp ett arbete kring att inventera och mobilisera nätverket kring barnen på ett mer strukturerat sätt. Statistiken visar på att cirka 33% av de familjehemsplacerade barnen placeras inom nätverket, vilket är bra. Detta är en mycket positiv utveckling, då forskning visar på att nätverksplaceringar ofta är gynnsamma för de placerade barnen.</p> <p>Även om de interna familjehemmen har ökat är behovet stort och risken att inte kunna rekrytera eller behålla interna familjehem överhängande. Medarbetarna inom familjehemsenheten arbetar kontinuerligt med marknadsföring för rekrytering och stöttning till de befintliga familjehemmen för att behålla dem.</p> <p>Enheten har idag flera familjehem som är utredda och lämpliga, men där matchning mot barn ännu inte gjorts. Rätt matchning mellan barn och familjehem är viktig för att undvika sammanbrott och därmed oplanerade omplaceringar. Flera barn har komplexa behov vilka kan vara svåra att tillgodose genom familjehem och då behöver tillgodoses på annat sätt.</p> <p>Slutsatsen är att verksamheten gör ett gott arbete med att rekrytera, utreda och behålla familjehem.</p>	
Utredning av barnets nätverk	Risk att inte utreda och involvera nätverket i tillräcklig grad innan en placering på grund av hög arbetsbelastning/bristande kompetens hos handläggarna, vilket kan leda till externa placeringar och kanske fler sammanbrott/omplaceringar.	<p>Följa upp om nya arbetssätt gällande nätverksarbete införts och ger effekt.</p> <p>Intervju med ansvariga chefer.</p>	<p>Inom öppenvården ses effekter av nätverksarbete genom att kreativa lösningar genomförs och mål uppnås snabbare. På myndighetssidan har nätverksarbete enligt Signs of Safety möjliggjort en trygg och säker hemflytt för flera placerade barn. I utredningsarbetet involveras nätverket i större utsträckning och även tidigare i utredningsarbetet. Effekten har blivit mindre behov av omfattande insatser och att stödet för barnen och familjerna blir mer hållbar över tid. Behov ses alltså av att fortsätta arbeta aktivt med implementering av nätverksmetoder.</p>	

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment och kontrollmetod	Analys 2024	Åtgärd
Samverkan externa med andra aktörer	Risk att barn och ungdomar med uttalat stödbehov av flera aktörer inte får rätt hjälp eller stöd på grund av brister i samverkan med externa aktörer, vilket kan leda till att klienten inte får den hjälp och stöd hen har rätt till.	<p>Kontrollera om nämnden samverkat med andra aktörer genom SIP för familjehemsplacerade barn med behov av samordnade insatser.</p> <p>Att genom aktgranskning av tio slumpvis utvalda familjehemsplacerade barn och intervju med handläggande socialsekreterare ta reda på om SIP finns då behov föreligger.</p>	Kontrollen gjordes genom samtal med enhetschef för familjehemsenheten. SIP-möten har skett gällande merparten av de familjehemsplacerade barnen. Flertalet sker i samverkan med skolan och där sker också SIP-uppföljningar med regelbundenhet. När ytterligare aktörer är inblandade så som exempelvis hälso- och sjukvård och/eller LSS och där dessa insatser behöver samordnas samverkar verksamheten även med dessa aktörer via SIP.	